

WAS WAS

številka 38 četrtek, 22. septembra 1994 100 tolarjev

V Škalah in Hrastovcu ogrevanje s plinom

V torek podpisali pogodbo

Dolgoletna prizadevanja, da bi se v krajevni skupnosti Škale-Hrastovec rešili onesnaženega ozračja in klasičnega ogrevanja stanovalj, bodo končno začeli uresničevati.

V torek sta v navzočnosti vodstva krajevne skupnosti predsednik velenjskega izvršnega sveta Srečko Meh in Stojan Filipič, direktor ljubljanskega podjetja IMP Promon-Montaža d.o.o. podpisala pogodbo za izvajanje plinifikacije Škal in Hrastovca. To ljubljansko podjetje, ki ima bogate izkušnje s takšnimi deli, se je s pogodbo obvezalo, da bo dela (gradbeni izvajalec bo VEKO Velenje) začelo že 1. oktobra. Ob tem pomembnem dogodku je

predsednik krajevne skupnosti Bojan Miklavžina izrekel zadovoljstvo, da se je ta dolgoletna želja pričela

pričanje, da bo izvajalec omrežje zgradil kvalitetno in v dogovorjenem roku.

■ (foto: vos)

uresničevati in izrazil pre-

Kaj, če jutri zagori tebi!?

Oktober je mesec požarne varnosti, ki je predvsem namenjen preventivni dejavnosti.

So "preventiva" tudi trije gasilni aparati, ki so se v ponedeljek znašli v reki Paki v središču Velenja?

Velenjski gasilci so ugotovili, da izvirajo iz stanovanjskega bloka Šalek 91. Je tisti, ki je kriv za ta vandalizem, sploh

pomislil, da lahko jutri zagori tudi pri njemu?

Gotovo ne!

Verjetno tudi tisti ne, ki je "gasil" zelenico pred Osnovnovo šolo Gustava Šiliha.

■ (foto: vos)

Večinoma suho in topleje.

Napotnikova kiparska kolonija

ZAVODNJE - Občinska zveza prijateljev mladine Velenje stoji za organizacijo letošnje, že 21. male Napotnikove kiparske kolonije v Zavodnjah. Uradni začetek kolonije bo jutri ob 8.30, udeleženci, po trije učenci velenjskih osnovnih šol in 3 gostujočih šol iz Prebolda, Brezna in Radelj ob Dravi, bodo po kratkem uvodu takrat pričeli z ustvarjanjem na prosto temo.

Pri delu se jim bodo pridružili tudi Šaleški likovniki, študentka likovne

pedagogike Urša Stropnik in dolgoletni mentor, kipar Janko Dolenc iz Vuzenice.

Kolonijo bodo zaključili v soboto ob 14. uri z ogledom razstave skulptur in reliefnih plastik ter podelitvijo priznanj. Kolonija bo izvedena v vsakem vremenu, vse, ki vas zanima ustvarjalnost mladih pa vabijo, da si ogledate zaključno razstavo.

■ bš

Obvestilo!

Obveščamo vas, da bo zaradi rekonstrukcije zaprta Kidričeva cesta od križišča s Tomšičevo in Efenkovo cesto do križišča s Kajuhovo cesto. V času zapore, od 26. septembra do 22. novembra 1994, bo obvoz potekal po Tomšičevi in Jenkovi cesti.

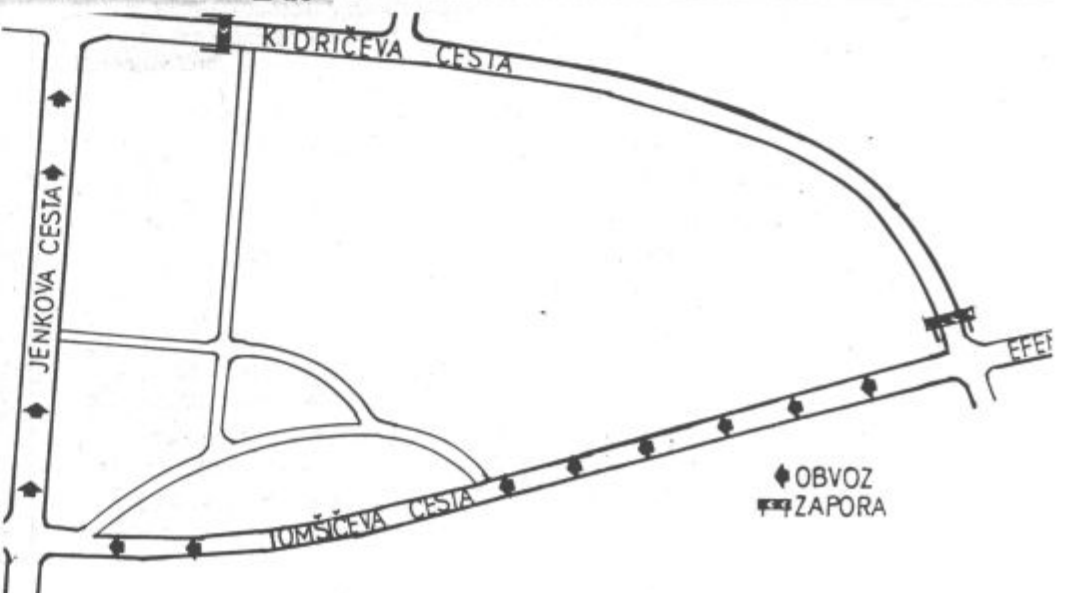
RADIO VUZENICE

MRAZ PRITISKA V STANOVANJA

Jutri bo prvi jesenski dan, vreme nas je o tem, da prihaja, že krepko prepričalo v preteklih dneh. Mraz, ki je udaril (pre)hitro, nam prav nič nič vseh. Prsti so v neogrevanih prostorih mrzli in okorni, bojimo se, da nam bo pričelo kapljati iz nosa, skratka, želimo si toplote. Vremena žal ne moremo spremeniti, toploto v naša stanovanja in službe pa bodo vsem tistim, ki še nimamo toplotnih števecv (ti so namreč že "na toplem" in jih je v občini Velenje že večji del), pričeli "pošiljati" šele prihodnjo soboto.

To smo izvedeli na Komunalnem podjetju Velenje, PE Toplovod. Zakaj? V skladu s splošnimi pogoji, ki veljajo za občino Velenje, bo Toplovod pričel ogrevati prostore po 1. oktobru in to po tem, ko se bo temperatura tri dni zaporedoma spustila pod 12 stopinj celzija. Toplota je tržno blago in ne splošna dobrina, zato bi se moral z morebitnim predčasnim začetkom ogrevanja strinjati tudi izvršni svet občine Velenje, saj to pomeni dodatno finančno breme za Komunalno podjetje Velenje. Če bo mraz še pritiskal, bodo verjetno razpravljali o tem.

■ bš

V nedeljo šaleško-koroški derbi

Ljubitelji nogometa v Velenju gotovo pričakujejo v nedeljo na igrišču ob jezeru morda celo najbolj zanimivo prvenstveno srečanje v jesenskem delu. Prvič se bosta za prvenstvene točke "spopadla" domači Rudar in novinec v ligi Korotan Suvel s Prevalj.

V Rudarju, ki z dosedanjim 2. mestom ni zadovoljen, napovedujejo zanesljivo zmago, verjetno pa se tudi Korošci ne bodo dali kar tako ugnati. Pričakovati je tudi posebno "tekmo" na tribuni med gledalci v spodbujanju. Domači imajo priložnost, da končno le dokažejo, da znajo pomagati svoji ekipi in niso le "gledališko" občinstvo; navijači Korotan Suvela namreč to gotovo niso.

Ljubiteljem nogometa hkrati sporočamo, da s to številko skupaj z NK Rudar

začenjamo zanimivo nagradno igro (več na 16. strani). ■ vos

Posnetek z nedeljskega srečanja z Muro

Nova lokalna samouprava v Šaleški dolini

Bo Velenje mestna občina ali ne?

Na zgoraj zapisano vprašanje v tem trenutku ne more odgovoriti z da ali ne še nihče. Niti na to, ali bo nova lokalna samouprava v Šaleški dolini sledila strokovnim podlagam, ki so jih ne glede na izid referendumov, potrdili delegati vseh treh zborov velenjske občinske skupščine. To pa so: Velenje z Vinsko goro kot mestna občina, občina Šoštanj z okolico in Šmartno ob Paki.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi je ta predvidevanja precej postavil na glavo.

Po njih namreč sedanje središče občine Velenje ne izpolnjuje vseh pogojev za mestno občino. Nima namreč zahtevanih najmanj 20.000 prebivalcev in najmanj 15.000 delovnih mest (od tega najmanj polovico v terciarnih in kvartalnih dejavnostih). Če bi predstavniki velenjske občine uspeli dokazati, da mesto Velenje vsemu navkljub te pogoje izpolnjuje, bi se zataknilo pri 16. členu prej omenjenega zakona. Po slednjem mora mestna občina poleg števila prebivalcev in delovnih mest izpolniti še pogoje po poklicnih in srednjih šolah ter od-

delkih visokih šol in fakultet, bolnišnici, omrežju javnih služb, telekomunikacijskem središču, univerzitetni in specialni knjižnici, specializiranem INDOK centru, kulturni dejavnosti (gledališča, muzeji, arhivi), lokalni RTV postaji in tisku, športno - rekreacijskih prostorih ter objektih in znanstveno-raziskovalni dejavnosti.

"Ker ob teh pogojih ni zapisanih razlag, ne moremo z gotovostjo trditi, da izpolnjuje mesto Velenje pogoje za mestno občino," pravi sekretar Skupščine občine Velenje Franc Ojsteršek. Zadnje besedo bo imel Državni zbor.

Ta bo odločil tudi glede organiziranosti KS Šmartno ob Paki in Gorenje v novi lokalni samoupravi. Obe skupaj namreč nimata zahtevanih najmanj 5000 prebivalcev. Če bi želeli tvoriti samostojno občino, bi morali svojo zahtevo utemeljevati z gospodarskimi, geografskimi ter zgodovinskimi razlogi.

Na to, kaj če v svojih prizadevanjih predstavniki občine Velenje in poslanci v Državnem svetu in Državnem zboru ne bodo uspešni, danes ne upa pomisliti nihče.

Mladi o varstvu in ohranitvi okolja

VELENJE - Na razpis občinske zveze prijateljev mladine Velenje za sodelovanje sedmošolcev pri raziskovalnemu projektu **Ohranimo in varujemo naše okolje**, so se odzvale prav vse osnovne šole v občini Velenje. Teoretičen del projekta bodo pričeli izvajati že zadnji teden v septembru,

otroke pa bodo vodili strokovnjaki ERICA. V oktobru bodo sedmošolci opravili tudi terenske vaje in ob koncu izdelali plakate, ki jih bodo razstavili in ocenili. Projekt bo financiralo republiško ministrstvo za okolje in prostor, ki je tudi glavni sponzor.

Bliža se teden otroka

VELENJE - Prvi teden v mesecu oktobru je namenjen vsem otrokom. Mednarodni teden otroka bo v velenjski občini tudi letos minil v znamenju **Pikinega festivala**. Tema letošnjega tedna otroka je **Moč prijazne besede**, ki ji bodo osnovnošolci

namenili tudi otroški parlament. V Velenju bo občinski parlament izveden konec oktobra, še prej pa ga bodo pripravili na vseh osnovnih šolah. Pozornost bodo namenili komunikaciji med učenci in učitelji.

"Pozdravljeni, prvošolci!"

VELENJE - Prvi ponedeljek v mesecu oktobru bodo tudi v Velenju obeležili Svetovni dan otroka. Vsem velenjskim prvošolcem bodo v Domu kulture Velenje pripravili prireditev z naslo-

vom **"Pozdravljeni prvošolci"**, popestrili pa jo bodo gostje iz celjskega plesnega gledališča s predstavo **Smeško med črkami**.

■ bš

Savinjsko-šaleška naveza

V znamenju podjetnosti

Pretekli teden je bil res pravi teden podjetništva. Ne le zato, ker je v Celju potekal mednarodni obrtni sejem, ki je seveda tudi sejem podjetništva, tudi podjetniki Šaleške in (Zgornje) Savinjske doline so se združili. Na videz je šlo za dve dokaj različni prireditvi oziroma dogodka, pa vendar se ne razlikujeta tako močno. Na obeh so namreč (spet) spregovorili o tem, kako velike možnosti ima pri nas podjetništvo, opozorili pa so tudi na še vedno veliko ovir, ki se hitrejšemu razvoju postavljajo na pot.

Če bi namreč pri nas uresničili le polovico obljub, ki jih ob takih dogodkih izrečejo politiki, bi obrt in podjetništvo res cvetela. Tako pa smo tudi na zboru v Topolšici slišali, da si zastavljajo za naloge stvari, ki so bile na listi potrebnih

uresničitev že pred skoraj desetletjem. Nekateri sicer ob tem pripominjajo, da dajejo take pripombe tudi podjetniki, ki so pred leti še bili v vrstah tistih, ki so imeli v rokah škarje in platno, in bi lahko res aktivno ustvarjali boljše pogoje za razvoj malega gospodarstva. Mnogi sicer zdaj radi poudarjajo, da smo veliko pri tem vendarle že naredili in da imamo že veliko pomembnih podjetnikov, drugi kritično opozarjajo, da so v glavnem veliki tisti, ki so znali izrabiti nedorečenosti, ne pa tisti, ki ustvarjajo nove izdelke, pa čeprav z glavo in že tudi sodobnimi stroji. Zdej je čas podjetnikov z zlikanimi oblekami, kravato in poslovno torbo, pa z mobilom seveda - ni pa še pravi čas za tiste, ki bi vendarle radi pretočili tudi kaj znoja, da

bi ustvarili kaj novega, kaj lepega in pomembnega.

Na ožjem velenjskem območju pa je zdaj čas še za podjetnost drugačne vrste. Kaže, da bodo morali biti občinarji zelo podjetni, da bodo lahko državi dokazali, da so mesto in da si zaslužijo naziv mestne občine. Prav konec tedna smo dobili nove pogoje za občine in tudi za mestne občine. Videli smo lahko, da je Velenje lahko mestna občina, ni pa še gotovo, da tudi bo. Očitno bo treba odločujoče šele prepričati, da mesto Velenje res ima vse, kar naj bi slovenska mestna občina imela. Nekaterim buticam bo očitno treba razložiti, kaj pomeni Center srednjih šol. Da to ni le ena srednja šola, ampak je v njej več takih šol, ki so potrebne v boju za naziv mestne

občine. Morda bodo le tudi doumeli, da raziskovalna dejavnost tu le ni tako skromna, čeprav ni nakopičena na enem mestu. Televizije Velenje nima le ene, kar dve ima, pa tudi svoj časnik, pa čeprav gre nekaterim v nos. Še več drugega takega, kar mora imeti mestna občina, Velenje ima. Res pa je, da z določitvijo mestnih občin ne bi smeli preveč odlašati. Kajti, kot kažejo nekatera prizadevanja, bi radi nekateri Velenje še precej osiromašili. Če se bi to zgodilo, bi pa res ne imeli vseh pogojev.

Precej podjetnosti bo treba torej tudi pri tem, če hočemo doseči cilje. Za njimi pa seveda vsi stremimo: tisti proizvojni ali finančno-poslovni podjetniki, ali pa podjetniki, ki se ukvarjajo s podjetjem, ki se mu reče občina.

■ (Kr)

Gorenje se na Hrvaškem vse bolj uveljavlja

V gospodinjstvih že nad tri milijone Gorenjevih aparatov

Gorenje je na trgu sosednje Hrvaške prisotno neprekinjeno že vse od leta 1958. O tem, da sodi trg naše južne sosedice med

pomembne trge za prodajo Gorenjevih velikih gospodinjstevskih aparatov, so se lahko prepričali tudi obiskovalci ju-

bilejnega 70. Mednarodnega zagrebškega velesejma, ki so ga zaprli v nedeljo. Na njem se je Gorenje predstavilo z

velikimi gospodinjstevskimi aparati z novim dizajnom, veliko zanimanje pa je bilo tudi za novo kompaktno mini kuhinjo NKC in za novo oblogo pečic štedilnikov s specialnim EKO emajlom.

Na Hrvaškem je Gorenje doslej prodalo že več kot 3 milijone velikih gospodinjstevskih aparatov. Letos jih bo med 70.000 in 75.000 in s tem doseglo okrog 65% tržnega deleža pri prodaji izdelkov bele tehnike na tem trgu. Je pa Gorenje tudi pomemben uvoznik iz Hrvaške. V prvem polletju letos so prodali na Hrvaško za okrog 12 milijonov DEM izdelkov bele tehnike, iz Hrvaške pa so uvozili za skoraj 11 milijonov DEM sestavnih delov in reprodukcijskega materiala za proizvodnjo Gorenjevih velikih gospodinjstevskih aparatov.

■ (ek)

Denar bodo namenili kmetijstvu

Od Družbe za gradnjo avtocest prejeli 520 milijonov tolarjev

Denar za spremembo namembnosti zemljišč zaradi gradnje avtoceste skozi Savinjsko dolino je občina Žalec že prejela. Tega denarja je 520 milijonov tolarjev, od Družbe za gradnjo avtocest v Sloveniji.

Vinko Debelak, občinski sekretar za varstvo okolja in urejanje prostora, je povedal, da razmišljajo o večih oblikah porabe tega denarja. Del denarja naj bi dali za investicije, kot so gradnje namakalnih sistemov, osuševalnih sistemov, obnove obstoječih jarkov, razvoj dopolnilne dejavnosti in drugo. V žalskem izvršnem svetu menijo, da bi del denarja namenili za investicije kot nepovratna sredstva, del pa tudi kmetovalcem v obliki raznih kreditov. Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora v Žalcu je že pri Hmezdau Inženiring naročil projekt, ki bo pokazal, v katere namene naj bi denar porabili in bo gotov do konca tega meseca. Plan delitve denarja bo na predlog odbora za kmetijstvo, ki deluje pri izvršnem svetu, spremljal občinski izvršni svet.

Z delom denarja, ki naj bi ga podeljevali v obliki kreditov, bo upravljal poseben sklad za pospeševanje kmetijstva. Odgovoren bo občinski skupščini, izvršni svet pa je sklep o ustanovitvi že sprejel.

■ -er

Ljubljanska banka

Splošna banka Velenje d.d.
Velenje

Podjetniki, obrtniki!

Postanite tudi vi člani plačilno-kreditnega sistema Eurocard.

Zakaj vam to štetujemo? Prepričani smo, da je dvajsetletno obdobje poslovanja z mednarodno plačilno kartico Eurocard zadosti dolgo obdobje, da je ni potrebno podrobneje predstavljati. Na svoji dolgi poti je doživljala spremembe, ki so ji omogočile širok krog uporabnikov.

Kartica je namenjena lastnikom tekočih računov za plačevanje blaga in storitev doma in tudi v tujini in kot taka predstavlja eno od sodobnih oblik brezgotovinskega poslovanja. Postopek poravnave dolga je tako za imetnika plačilne kartice kakor tudi za prejemnika plačila zelo enostaven, zato številni imetniki kartice in prodajnih mest, ki to kartico sprejemajo, nenehno naraščajo.

Povezanost kartice s tekočim računom, imetniku olajša denarno poslovanje, tudi stroške iz poslovanja v tujini lahko poravnava v tolarjih, prav tako pa si lahko izbira sam datum poravnave obveznosti.

Lastnik kartice, podjetje Europay - International, je zaradi večje varnosti vse pravice pri izdajanju kartic in sklepanju pogodb s podjetji - prodajnimi mesti zaupal izključno bankam. Ena od bank v Sloveniji, ki si je pridobila soglasje (licenco) lastnika, je Nova Ljubljanska banka Ljubljana d.d. V njihovem imenu pa sklepa pogodbe tudi naša banka. Kartica pomeni za prodajna mesta:

- povečanje in pospeševanje prodaje
- enostaven obračun za trgovca
- zanesljivo plačilo
- možnost izbire dneva plačila
- brezplačno dobavo propagandnega materiala in obrazcev
- nudenje strokovne pomoči (navodila)
- varnost poslovanja (24-urna avtorizacija, stop lista)

Prednosti tega resnično sodobnega plačilno-kreditnega sistema potrjujejo, da je sprejem kartice Eurocard prava poslovna odločitev in bo gotovo privlačna tudi za vas.

Zato vabimo vse obrtnike in podjetnike, ki imajo sedež dejavnosti na območju občine Velenje in s področja Zgorenje Savinjske doline, da se oglašite v LB SB Velenje d.d. na Rudarski 3, v Sektorju varčevalne dejavnosti (III: nadstropje) oziroma nas pokličete, da vas bomo dodatno informirali in vas po sklenitvi pogodbe tudi opremili z vsemi potrebnimi materiali.

Z VSEH VETROV

Najokusnejša je Elisa

LADJA EVROPA - Naslov neuradnega evropskega prvaka v mešanju koktejlav za leto 1995 je osvojil vodja točajev londonskega Savoya, Peter Dorelli.

Na tekmovanju, ki so ga pripravili na luksuzni potniški ladji Europa, si je Dorelli uspel priboriti ta naslov v ostri konkurenci barmanov iz Francije, Italije, Avstrije, Švice, Švedske in Nečije s koktajlom Elisa, ki nosi ime po njegovi hčeri. Žirijo so sestavljali novinarji in ugledni gurmani iz vse Evrope. Zmagoviti koktejl Elisa je Dorelli zmešal iz

čistega gina, breskovega žganja, soka grenivke in sladkorja.

Prva žrtev konference o prebivalstvu

KAIRO - Nek egiptovski kmet je v sporu, ki ga je v družini posredno vzpodbudila mednarodna konferenca OZN o prebivalstvu, s kuhinjskim nožem zabodel svojo ženo. Kot je sporočila televizija, sta se zakonca sprla, ko je žena pričela zmerjati svojega moža in pri tem povzdigovali glas za ženske pravice, potem, ko je pred tem spremljala delo konference po televiziji. Ko je soprog nato zahteval, da žena

sodeluje pri izvršitvi "zakonske dolžnosti", se je žena uprla, kmet pa je spor razrešil z nožem.

38 otrok in tri žene so premalo

ANKARA - Problemi demografskega razvoja planeta in priporočila Konference Združenih narodov o prebivalstvu in razvoju očitno niso dosegla uglednega prebivalca Anadolije, Zijo Jasara. 56-letni oče osemindesetih otrok išče četrto ženo, saj bi rad povečal svojo družino. "Finančno kar dobro stojimo in nismo nikomur v breme," je dejal Jasar in dodal, da njegove "tri žene nimajo nič proti četrti," saj, kot je dejal, spoštujejo njegove želje.

■ Po STA povzela bš

Certifikat kakovosti tudi za žalski Juteks

"To je šele vstopnica na zahtevne trge!"

S pridobitvijo certifikata so zaključili dve leti trajajoča vlaganja v kakovost dela, storitev in izdelkov - Pred 4 leti so izvozili na trg nekdanje Sovjetske zveze 90, danes samo še 15 odstotkov - Optimistično gledajo na jutrišnji dan

Prejšnji tork je kolektiv Kemijsko-tekstilnega podjetja Juteks iz Žalca dobil gotovo najlepše darilo ob 55.letnici delovanja - certifikat kakovosti ISO 9001 (certificiral in izdal ga je BIRO VERITAS LONDON). S tem so po dveletnih prizadevanjih zaključili vlaganja v kakovost dela, storitev in izdelkov, za to pa porabili več kot 500.000 nemških mark. Ta dragocena listina velja za vse Juteksove proizvode, ki nastajajo v štirih različnih tehnologijah. Znotraj vsake tehnologije so

optimizmom zrejo v jutrišnji dan.

Kolektiv, ki danes zaposluje približno 200 delavcev, je znan po izdelovanju talnih oblog. Te predstavljajo tri četrtine celotne Juteksove proizvodnje, preostalo četrtino pa izdelki tehničnih tekstilij, v glavnem kot reprodukcijski material za avtomobilsko industrijo, geotekstil, tehnična sita, armaturne mrežice za parketno industrijo in podobno. Od 20 milijonov nemških mark, kolikor znaša vrednost proizvodnje na leto,

Uvedli so proizvodnjo trimetrskih talnih oblog, uknili delovno intenzivno predelavo jute, se lotili novih programov na področju tehničnega tekstila ter proizvodnje geotekstila.

Brez ostrih in bolečih rezov znotraj kolektiva vsega tega ne bi zmogli uresničiti: od zmanjšanja števila zaposlenih, nizkih plač, varčevanja na vseh področjih, celo pri vlaganjih v osnovna sredstva so se poskušali obnašati kar se da varčno.

Kljub ekonomski krizi ali pa prav zato so se odločili pred dvema letoma za vlaganja, za pridobitev sistema kakovosti po evropskih merilih ISO 9001. Mednarodni certifikat kakovosti so si pridobili kot prvi v žalski občini, drugi v celjski regiji, v slovenski tekstilni ali kemijski branži so med prvimi petimi, v vsem slovenskem gospodarstvu pa so med 40, ki se lahko pohvalijo s tem papirjem. Certifikat kakovosti je pridobilo tudi hčerinsko podjetje za proizvodnjo notranjih avtomobilskih oblog Emteks, ki zaposluje 320 delavcev in katere vrednost letne proizvodnje znaša približno 17 milijonov DEM.

Mednarodni certifikat kakovosti je žalskemu Juteksu izročil predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Dagmar Šuster, ki je v svojem govoru ugotavljal, da gre Slovenija s tem papirjem v korak z razvito Evropo. Toda, to je šele vstopnica na zahtevne trge. Pot do zelenih ciljev pa bo trnova in garaška. V eni preizkušnji je Juteks - ob podpori vseh zaposlenih - že uspel, zato je Dagmar Šuster prepričan, da bo tudi v nadaljevanju uspel priti tako daleč.

■ (tp)

Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Dagmar Šuster izročila certifikat kakovosti direktorju Juteksa Milanu Dolarju

cele družine proizvodov, zato je direktor Milan Dolar menil, da so dejansko pridobili štiri certifikate in ne le enega.

Na dobljen certifikat kakovosti so seveda ponosni, saj med drugim dokazuje, da so njihove usmeritve na pravi poti, da so med tistimi kolektivi, ki so se dokaj zgodaj zavedli pomena kakovosti za izvoz na zahtevne tuje trge.

Kot je še dejal na slovesnosti ob podelitvi certifikata kakovosti ISO 9001 Milan Dolar, so se dokaj uspešni pretolčki skozi eno največjih ekonomskih kriz v zadnjih desetletjih. Najhuje je za njimi in zato z

kar 68 odstotkov ustvarijo z izvozom. Še pred 4 leti so na območje nekdanje Sovjetske zveze izvozili 90 odstotkov proizvodnje, danes pa le še 15 odstotkov, po drugi strani pa so izvoz v dežele zahodne Evrope, Avstralije in Indonezije povečali kar za šestkrat. Gibanja kažejo, da bodo izvoz v te države še povečali.

Likvidnostnih težav nimajo, skromni pozitivni rezultati pa pomenijo čvrst in dokaj stabilen današnji dan. Da so prišli do zdravega, po velikosti družbenega produkta pa precej skromnejšega ekonomskega stanja, so bile potrebne nekatere smeje spremembe.

Milica Tičič, predsednica združenja podjetnikov regije:

"Zadev namesto nas, za nas, ne bo uredil nihče!"

To so v svojih razmišljanjih v razpravi poudarjali podjetniki Zgornje Savinjske in Šaleške doline ter gosti, ki so se prejšnji tork udeležili ustanovnega zbora Združenja podjetnikov omenjene regije v prostorih hotela Vesna v Topolšici.

Čeprav naj bi pri nas zadnja leta vladale nove, obrti in podjetništvu prijaznejše razmere, je težav še vedno več kot preveč. In neglede na to, da se je število podjetij v Sloveniji v zadnjem času povečalo za sedemkrat, da predstavljajo pomemben delež v družbenem proizvodu. Kljub nekaterim dvomom je v razpravi vendarle prevladalo prepričanje, da bodo združeni učinkovitejši in močnejši v prizadevanjih za uresničitev svojih ciljev. Milica Tičič je postala predsednica Združenja podjetnikov Savinjsko-Šaleške regije. Takole je predstavila pomen, namen in cilje delovanja združenja.

V nekaterih regijah Slovenije so združenja podjetnikov že ustanovili, v drugih še bodo. Zakaj pravzaprav gre?

Milica Tičič: "Gre za interesno združenje podjetnikov, nosilcev zasebnega kapitala v malih podjetjih in samostojne podjetnike s področja dejavnosti, ki ni obrtnega značaja. Združenje bo predstavljalo avtonomni del Gospodarske zbornice Slovenije. V 13 regijah Slovenije naj bi podjetnike povezali na takšen način, v začetku letošnjega oktobra pa naj bi zaživela dejavnost še na republiški ravni. Združenje ne pomeni podvajanja obstoječe organiziranosti gospodarstva znotraj zborničnega sistema."

So pobudo za interesno združevanje dali podjetniki?

Milica Tičič: "Tako je. Vrzal je bila glede tega precejšnja, Gospodarska zbornica pa je pobudo podprla in nam obljubila tudi določeno strokovno pomoč pri tem."

Kaj je bil tisti najmočnejši vzvod za združenje?

Milica Tičič: "Podjetniki čutimo, da bi lahko ustrezno organizirani in povezani učinkoviteje vplivali na naše pogoje poslovanja, in sicer tako, da bi se glas tega dela gospodarstva slišal tako v odnosih z državo, sindikati, združenji delodajalcev. Dejstvo je, da je bilo konec leta 1993 v Sloveniji 32.907 zasebnih podjetij s 45.700 zaposlenimi, ki so ustvarili kar 38 odstotkov celotne slovenske akumulacije oziroma 26,9 odstotka celotnega brutto

Milica Tičič: "Malo gospodarstvo predstavlja pomemben del celotnega gospodarstva, zato mora imeti tudi večji vpliv."

dobička v gospodarstvu. Gre torej za pomemben del gospodarstva, katerega ekonomska moč narašča. Pomeni pa tudi enega temeljnih nosilcev njevega prestrukturiranja in daje možnosti za odpiranje novih delovnih mest."

Delovni program Združenja podjetnikov je okviren.

Milica Tičič: "Potrebe in razmere ga bodo sproti dopolnjevale. Sicer pa so temeljni cilji delovanja za zdaj

strnjeni v šestih točkah: želimo večji vpliv pri oblikovanju pogojev gospodarjenja (davčna politika, obresti, plače, ...) ter pri konkretnih vladnih ukrepih na področju gospodarstva; zagotoviti želimo boljše pogoje za delovanje malega gospodarstva na domačem in tujih trgih; kakovosten razvoj podjetništva z ustreznimi oblikami usposabljanja in izobraževanja bo več kot nujen. Zato morajo biti temu primerna prizadevanja za ustanovitev Podjetniške akademije ter drugih oblik usposabljanja in izobraževanja, ki bodo omogočila sodobno podjetniško znanje; poslovno svetovanje in informiranje imata prav tako svojo pomembnost, kot tudi zagotavljanje ugodnejših pogojev poslovanja - predvsem vključevanje tujih virov financiranja, kooperacij ter še druge oblike povezovanja in sodelovanja; majhni smo, naše težave so specifične in zato je tudi promocija, ki bo predstavila potencial podjetništva in malega gospodarstva specifična. V tem trenutku pa imamo zapisanih še nekaj konkretnih zahtev, kot so znižanje obrestne mere, davkov in prispevkov, ureditev trga delovne sile, sodelovanje podjetnikov pri oblikovanju gospodarske zakonodaje, neposredni vpliv na vladno politiko, aktivno sodelovanje pri dodeljevanju subvencij za razvoj drobnega gospodarstva."

Od nove organiziranosti podjetniki precej pričakujete?

Milica Tičič: "Seveda, čeprav si ne delamo utvar, da bo namesto nas naše težave rešil nekdo drug. Če bomo delovali enotno in povezano, uspehi ne bi smeli izostati."

■ (tp)

Nova poslovna stavba Gorenja v Pragi

Na Češkem proizvodnja kuhinj

Gorenjevim podjetjem na tujem - v Avstriji, Avstraliji, Franciji, na Danskem in Madžarskem - ki že imajo lastne poslovne prostore, se je prejšnji četrtek pridružilo podjetje v Pragi, na Češkem.

Priložnostne slovesnosti ob odprtju nove poslovne stavbe so se udeležili številni gostje, Gorenjevi poslovni partnerji iz Češke in Slovenije, minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Davorin Kračun, državna sekretarka za ekonomske odnose s tujino mag. Vojka Ravbar in naš veleposlanik v Pragi Zvone Dragan.

Nova poslovna stavba Gorenja v Pragi, ki meri 2.000 m², zgrajena pa je bila v samo 10 mesecih, bo omogočila še večjo uveljavitev Gorenja v Republiki Češki. Letos bo Gorenje tja prodalo več kot 50.000 velikih gospodinjskih aparatov; okrog 35 % skupnega prometa, ta bo znašal

predvidoma najmanj 45 milijonov DEM, pa bodo dosegli s prodajo izdelkov čeških podjetij v Sloveniji. Da bi pospešili prodajo integriranih in vradnih velikih gospodinjskih aparatov, se je vodstvo Gorenja odločilo, da organizira na Češkem tudi proizvodnjo kuhinj. Tovarna naj bi začela obratovati maja 1995, v njej pa bodo na leto izdelali 2.900 kuhinj.

Delavcem Gorenjevega podjetja v Pragi sta ob pomembni pridobitvi čestitala predsednik poslovnega odbora Goreja Jože Stanič in minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Davorin Kračun. Ta je posebej poudaril, da sta otvoritev nove poslovne stavbe Gorenja v Pragi in odločitev, da začne Gorenje na Češkem s proizvodnjo kuhinj dokaz, da se v slovensko-čeških gospodarskih odnosih uveljavljajo nove, višje oblike sodelovanja. ■ ek

Nova poslovna stavba Gorenja v Pragi. Zgrajena je bila v samo 10 mesecih, ima pet etaž, skupna površina pa je 2.000 kvadratnih metrov. Nova Gorenjeva poslovna stavba že postaja zbirališče predstavnikov slovenskega gospodarstva v glavnem mestu Republike Češke

POSLOVNE NOVICE

Od Republiške carinske uprave smo na Gospodarsko zbornico dobili dve pojasnili, in sicer glede carinjenja blaga brez prestopa carinske črte in uvoz zunanjih gum za gospodarska vozila in priklopnike.

Ponovno opozarjamo na skupno predstavitev slovenskega gospodarstva v Pragi od 14. do 17. novembra 1994. Prijavnice so na razpolago na Območni gospodarski zbornici Velenje.

V sredo, 28. 9. 1994, ob 10. uri bo v Hotelu Rimski vrelec v Kotljah razgovor z g. dr. Schatzmayerjem o pogojih poslovanja z Avstrijo po njeni vključitvi v EU. Predhodna pisna vprašanja lahko sporočite na telefaks št., 0602/83-521.

Od Izobraževalnega centra za razvoj podjetij Maribor smo

dobili zanimiv izobraževalni program za obdobje 94/95.

V sodelovanju s holandskim managerskim svetovalnim programom (NMCP) pripravljajo Območna gospodarska zbornica Celje sestanek o pomoči hotelom in gostinskim organizacijam. Sestanek bo četrtek, 29. septembra 1994, ob 9. uri v prostorih Območne zbornice Celje, Aškerčeva 15, II. nadstropje. Sestanek bo potekal v angleškem jeziku.

Republiški tržni inšpektorat nam je poslal obvestilo, da morajo prodalci in trgovski poslovođe obvezno nositi priponke pri prodaji blaga. Tržni inšpektorji bodo v vseh primerih, ko bodo ugotovili, da trgovci določbe pravilnika o nošenju priponk ne spoštujejo, ukrepali v skladu z Zakonom o trgovini (Uradni list RS, številka 18/93).

Velenjska knjižnica postaja informacijsko vozlišče

Velenjčani berejo nadpovprečno veliko

Pred dobrima dvema tednoma je v knjižnici Kulturnega centra Ivana Napotnika "odpadel" strah, da se bo računalniški sistem zaradi prevelike množice podatkov in zastarele računalniške opreme razpadel. Po dolgem času, polnem opozoril in prošnji, so uspeli dobiti 4 nove, sodobne računalniške opreme. Te jim je zagotovila država, ki je že v lanskem letu pričela opremljati slovenske knjižnice z sodobno računalniško opremo, vendar je velenjska v prvi fazi izpadla, saj si je z lastnimi sredstvi in lastnim znanjem zaposlenih, to priskrbeli že pred štirimi leti.

Ljubiša Savovič, vodja velenjske knjižnice, naš današnji sogovornik, nam o tem pove: "Že leta 1990 smo med prvimi od slovenskih knjižnic splošno izobraževalnega pomena, jaz temu pravim ljudske knjižnice, poskrbeli za računalniško izposajo in katalogizacijo. Brez tolarja iz občinskega ali republiškega proračuna nam je uspelo opremiti 8 točk v knjižnici. Za tiste čase smo bili zelo sodobno opremljeni, uspeli smo usposobiti zaposlene,

sami smo izdelali program. Sedaj je bila oprema že zastarela, naš sistem pa v takem stanju, da bi lahko vsak čas razpadel. Računalniki so bili v povprečju stari od 6 do 7 let." V poletnih mesecih so z močno angažiranostjo in prošnji uspeli. Ker stara oprema z novo ni kompatibilna in ker bi radi tudi v bodoče obdržali vseh osem računalniško opremljenih točk, so se s prošnjo obrnili še na občino Velenje. Ta jim je prislunhnila in odobrila 300 tisoč tolarjev, s katerimi bodo dokupili potrebne dele opreme in stare računalnike toliko izboljšali, da jih bodo lahko uporabljali tudi v bodoče. "Sedaj je, kar je, knjižničarke se morajo še privaditi na novo tehnologijo, važno pa je, da smo večino izobraževanja in instalacije nove opreme opravili sami. S tem smo stroške zbili na minimum, izposoja ni trpela niti en dan, bo pa v prihodnjih dneh morda včasih še potrebno nekaj strpnosti naših bralcev."

In s tem se je resnično zaključila prva faza razvoja informacijskega sistema v Knjižnici Velenje. V naslednji načrtujejo komunikacijo s širšo družbo, preko modemov se že lahko

povezujejo s komerkoli. Najverjetneje bo Knjižnica v Šoštanju tudi testna knjižnica za on-line povezave med področno in osrednjo knjižnico. In tudi ti argumenti so pomagali premagati pot do finančnih sredstev, pa še strokovno usposobljen kader, nadaljnje

imajo...Problem ni več tehničen, škripa pa na pravnem področju.

Že kmalu bodo bralci lahko v Knjižnici Velenje uporabljali samoiskalno postajo. Kaj to pomeni? "Bralci bo lahko sam poiskal željeno znotraj naše baze podatkov. V naslednji

morali za razvoj in uporabo tega informacijskega vozlišča odločiti še občina in podjetja, ki bi lahko postala uporabnik teh uslug."

"Dobimo se v knjižnici!"

Želja vseh desetih zaposlenih v knjižnici je, da ta postane tudi mesto, kjer se bodo srečevali in preživljali prosti čas mladi. "Za vsakega mladega človeka, ki ga uspemo iztrgati parku in ga pripeljati k nam v knjižnico, smo veseli. Ob tem upam, da so načrti za razširitev velenjske knjižnice mišljeni resno, saj nam ravno prostorska stiska to še onemogoča." To čutijo na vsakem koraku, najbolj pereče je v arhivu, ki ni primeren za skladiščenje knjig, pa še premajhen je. Zato vse tiste knjige, ki so "odslužile", poklanjajo dobrodelnim ustanovam, veliko so jih dobili v begunskih centrih.

V evropskem vrhu

Kakšni so statistični podatki? "Velenjska knjižnica ima tolikšen fond knjig, da jo lahko med knjižnicami splošno izobraževalnega značaja uvrstimo v sam evropski vrh. Standardi pa so še višji na področju članstva in izposoje knjig. Velenjčani beremo nadpovprečno, saj knjižničarke vsak dan sprejmejo okoli 300 bralcev, ki s sabo odnesejo 700 knjig. Število vseh vpisanih članov presega 12 tisoč, od tega je aktivnih skoraj 9 tisoč. Razve-

seljiv je podatek, da je skorajda celotna populacija od osmega do petnajstega leta starosti včlanjena v knjižnico, težko pa bi našli dekdico, ki ob zaključku osnovne šole ni aktivni član knjižnice, saj je znano, da ženske berejo več." nam pojasni Ljubiša Savovič. Seveda nas je zanimalo tudi, po katerih knjigah bralci največ posegajo.

"Prevladuje mnenje, da ljudje največ posegajo po "šuntu", kar pa ni res. Vsaka knjiga, ki ima lep jezik, je poučna, dejstvo pa je, da v kriznih časih ljudje večkrat posežejo po Konzaliku in podobnih avtorjih. Kupimo prav vse naslove, ki izidejo, res pa je, da število izvodov ni več tako veliko."

Prav lepo je slišati, da v Sloveniji že deluje nekaj zasebnih založb, ki stavijo na kvaliteto. Sploh na področju literature za najmlajše je vsako leto boljše. Tudi leposlovje je na trgu več, kljub majhnemu slovenskemu trgu, tako da lahko letno kupijo do 2500 novih naslovov.

Ob 140 letnici organiziranega knjižničarstva na Šaleškem pa si v knjižnici Kulturnega centra Ivana Napotnika, ki je matična za vse knjižnice v občini Velenje (teh je 5), želijo tudi novo ime. Predlagali bodo, da se velenjska knjižnica preimenuje v Knjižnico Frana Mlinška, podružnična knjižnica v Šoštanju pa v Knjižnico Petra Musija. To je več kot upravičeno, predvsem pa bodo tako poskrbeli, da ti dve imeni znanih in zgodovinsko pomembnih mož na šaleškem ne bosta potonili v pozabo.

■ Bojana Špegel

Velenjski vrtci po počitnicah

Po rednem vpisu otrok v velenjske vrtce, ki so ga izvedli maja letos, so v vodstvu vrtcev ugotovili, da je malčkov, ki potrebujejo varstvo, manj kot lansko leto. O tem smo že pisali, sedaj pa smo ravnateljico Metko Čas obiskali ponovno in ji zastavili nekaj vprašanj.

Tudi v vrtcih se je začelo novo šolsko leto. Med počitnicami ste imeli kar nekaj dela in tudi predvidevali, da se bo število vpisanih otrok še spremenilo. Se je?

Metka Čas: "Ja, nekoliko se je še zvišalo število vpisanih otrok. Od majskega vpisa se je v vrtce v velenjski občini vključilo še 100 otrok, vendar pa vseeno

Na področju družinskega varstva je v letošnjem poletju prišlo do precejšnjih sprememb. Predvidevali ste, da se med počitnicami lahko kaj spremeni tudi tu. Po majskem vpisu sta imeli le dve varuhinji vpisane več kot 4 otroke od 1 do 2 let starosti, kar je pogoj za odprtje oddelka. Se je tu kaj spremenilo?

vsil malo odpočijemo. Pa vendarle je bilo treba pripraviti oddelke, ki so spremenili namembnost, ki služijo sedaj mlajšim otrokom. Kolikor smo mogli, smo jih uredili, vendar pa bomo v obdobju do novega leta še opremljali te oddelke. Finančne težave so tiste, ki nam ne omogočajo, da bi vse uredili do sedaj."

Še ena oblika je, ki jo v vrtcih gojite za vse otroke, ki ne potrebujejo dnevnega varstva. To so cicibanove urice. Kakšen pa je bil odziv na to vaše vabilo staršem in otrokom?

Metka Čas: "Tako kot že lansko leto imamo v vseh večjih enotah vrtcev tudi to obliko. Vodijo jo naše vzgojiteljice, ki so zaposlene za polovičen delovni čas. Ta oblika je zelo zaživela in mislim, da so tudi starši, ki imajo otroke vključene v teh oddelkih, zelo zadovoljni. Niso zelo polni ti oddelki, so pa dovolj, da lahko cicibanove urice še ostajajo. Od 15 do 20 otrok imajo vzgojiteljice vključenih in mislim, da se bo med letom to število še spremenilo. Morda nekateri še niso bili obveščeni, ali pa se odločijo kasneje. Tu je še nekaj prostih mest."

Če še kdo potrebuje varstvo za svojega malčka, ni noben problem, če pride k vam še med letom?

Metka Čas: "Ne, noben, vse bomo sprejeli!"

■ Bojana Špegel

približno 100 otrok manj, kot jih je bilo v lanskem septembru. Sedaj imamo vpisanih okoli 1300 otrok, število se vsak dan spreminja."

Kje se to najbolj pozna, kateri oddelki so najmanj polni?

Metka Čas: "Moram reči, da so oddelki v glavnem dovolj polni, s tem, da imamo več mlajših oddelkov, manj pa oddelkov male šole. V teh mlajših oddelkih pa so seveda tudi normativi nižji, zato so kapacitete kar zasedene."

Metka Čas: "Ne, sprememb na tem področju ni bilo, ostali sta ti dve varuhinji, ki sta imeli že v spomladanskem času vpisanih dovolj otrok. Ostale smo prerazporedili na nova delovna mesta, 4 pa so se odločile, da ostanejo doma."

Počitnice so tudi čas za obnovo in vzdrževalna dela. Ste uspeli v velenjskih vrtcih kaj urediti?

Metka Čas: "Ja, smo, čeprav mi gledamo, da čim več uredimo med letom, ker je med počitnicami vendarle čas, da si

1. oktobra v Celju množična domoljubna prireditev

"Ne vrag, le sosed bo mejak"

* Pričakujejo več kot 25 000 udeležencev * Prišli bodo tudi zamejci * Prireditev bo na prostoru Celjskega sejma *

Lani so se v Novi Gorici spomnili upora primorskih ljudi proti italijanski raznarodovalni vladavini in 50. obletnice osvoboditve Primorske. Podobno kot na Primorskem bodo zaznamovali večstoletni odpor severnega dela Slovenije - Štajerske, Koroške in Pomurja - proti političnim, gospodarskim in vojaškim pritiskom iz severa ter raznarodovanju in

uničevanju našega življa, ki je doseglo vrhunec v znanem Hitlerjevem ukazu: "Napravite mi to deželo Nemško!", tudi v severnem delu Slovenije.

Zborovanje, ki bo v Celju 1. oktobra ob 11. uri na osrednjem prostoru Celjskega sejma oziroma Športnega centra Golovec, bo po besedah organizatorjev poudarilo domoljubna, narodnoobram-

ba dejanja in osebnosti zaslužne za ohranitev slovenskega jezika in kulture ter utrjevanje nacionalne zavesti.

Spomnili se bodo taborov, Maistrovih borcev, narodno osvobodilne borbe in bojev za samostojno Slovenijo leta 1991. Pri tem bodo naglasili tudi domoljubno vlogo katoliške cerkve od škofa Slomška do dr. Ivana Tomažiča ter enotnost tega dela Slovenije v odporu proti zavojevalcem. Posebaj se bodo spomnili izgnancev, izseljencev, zapornikov, talcev, taboriščnikov, ukradenih otrok, mobilizirancev v vojske okupatorjev in tisoče drugih žrtev II. svetovne vojne.

Zborovanja v Celju se bodo udeležili tudi koroški in porabski Slovenci. Prireditev, ki bo potekala pod geslom "Ne vrag, le sosed bo mejak!", pripravljajo v soglasju z državnim vodstvom ter ob pomoči 28 občinskih skupščin tega območja na čelu s Celjem, ki bo nosilec prireditve.

■ mkp

KMETIJSKA ZADRUGA
ŠALEŠKA DOLINA z.o.o.
DE TURN pri Velenju
Tel. 063/ 856-574

JABOLKA ZA OZIMNICO
- PRIDELANA NA INTEGRALNI NAČIN
(naravi prijazna pridelava)!!!

Sorte: elstar, gala, jonagold, zlati delišes, gloster, idared...

Prodaja: - DE Turn (vsak dan razen nedelje 8. - 17. ure)

Prodajo in naročila sprejemajo tudi:

- Mesnica z delikateso na Tomšičevi v Velenju

- Kmetijska trgovina Šmartno/Paki

Cene so zelo ugodne: že od 40,00 sit/kg dalje

VABLJENI!

Zakaj sem zdravstveno zavarovana

Je tudi naše zdravje v "službi" zavoda?

Stvari šele nastajajo - Izvedenci zavoda odločajo na osnovi medicinske dokumentacije - Določila so ostrejša kot minula leta - Nič kaj obetavne napovedi

V eni avgustovskih številkih našega tednika smo med pismi bralcev zasledili tudi pismo z naslovom Zakaj sem zdravstveno zavarovana? V njem se bralka sprašuje, ali smo Velenjčani drugorazredni državljani? Kdo kroji velenjsko zdravstveno politiko? Pri tem je imela v mislih terapevtsko zdravljenje v zdraviliščih, o katerem odločajo "zdravniki, zbrani v komisiji v območni enoti Zavoda za zdravstveno zavarovanje na Ravnah na Koroškem". Mi smo šli po poti pisma in pri pristojnih izvedeli:

"Delamo po strokovnih navodilih"

Dr. Bojan Jezernik, predsednik zdravniške komisije I. stopnje v območni enoti prej omenjenega zavoda na Ravnah na Koroškem, z večino trditve avtorice pisma bralcev ni soglašal. "Delamo po določenih nove zdravstvene zakonodaje. Ta je iz leta 1992. Zadeve so torej sistemske, za vse pa lahko rečem, da šele nastaja, se izoblikuje."

Pri naštevanju razlogov za nezadovoljstvo je sogovornik najprej omenil oddaljenost sedeža območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje na Ravnah na Koroškem od središč občin Velenje in Mozirje, ki sodita pod okrilje tega zavoda. Nerazumljiva je takšna organiziranost najbrž še

toliko bolj, ker jih je od približno 140.000 zavarovancev omenjene enote skoraj polovica iz velenjske in mozirske občine. Da je to, kje je sedež zavoda pomembna zadeva, dokazuje marsikaj. Med drugim: za odločanje o zdraviliškem zdravljenju je sedaj pristojen senat oziroma komisija izvedencev, ki deluje na sedežu območne enote.

Komisija pove le svoje mnenje, končna je odločba

Dr. Bojan Jezernik nam je zatrdil, da izvedenci zavoda v večini primerov odločajo na podlagi medicinske dokumentacije. Izjemoma pa poleg dokumentov povabijo zavarovance še na osebno predstavitev. "Priporočilo zdravnika za zdraviliško zdravljenje zavarovancev presodimo po strokovnih navodilih. Izvidi so le naše mnenje, saj smo mi izvedenski organ Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, območne enote Ravne na Koroškem. Dokončna zadeva je odločba, to pa izdajo na sedežu direkcije v Ljubljani. Če je nekdo prišel pred našo komisijo z indikacijami, ki so ustrezale pogojem veljavnih strokovnih navodil, je bilo priporočilo zdravnika ugodno rešeno in to ne glede na čas napolitve na zdraviliško zdravljenje."

Dr. Bojan Jezernik: "Delamo na osnovi medicinske dokumentacije ter po sprejetih pravilnikih in zakonih!"

Lani so obravnavali več kot 2400 primerov priporočil

zdravnikov za zdraviliško zdravljenje, od tega so jih ugodno rešili približno polovico. Kljub temu je Območna enota Zavoda za zdravstveno zavarovanje Ravne na Koroškem povsem izkoristila za te namene izdvojeno vsoto denarja. To je približno 5 odstotkov od celotnega proračuna zavoda za zdravstvo. Po zbranih podatkih naj bi velenjska občina prejšnja leta precej izstopala glede napolitve zavarovancev na zdra-

viliško zdravljenje. Kje so vzroki? "Regijska bolnišnica v Topolšici in specifika na zdravstvenem področju, ki jo je znala občina Velenje predstaviti na primeren način in si je tako "izborila" poseben položaj. Morda tako tudi zato, ker je o napolitvi bolnika na zdraviliško zdravljenje odločal konzilij zdravnikov iz osnovnega zdravstva (torej zdravniki velenjskega zdravstvenega doma). Z nastankom zavodov za zdravstveno zavarovanje pa je ta pristojnost prešla na izvedence zavoda. Šest zdravnikov iz velenjskega zdravstvenega doma danes na osnovi pogodbenega razmerja lahko odloča le o bolniškem staležu nad 30 dni. O čem drugem ne. Morda je zato tako močan občutek, da nekomu jemljemo pravice." V komisiji, ki presoja o zdraviliškem zdravljenju, so poklicni zdravnik zavoda ter po pogodbi še kirurg, internist, specialist medicine dela ter specialist splošne medicine. "Ni države, ki bi lahko plačala vse, kar zdravnik priporoča. Za Slovenijo v današnjih gospodarsko kriznih časih to še toliko bolj velja."

Zakaj so v komisiji le zdravniki s Koroške?

"Ti so nam najbližji. Ti imajo možnost, da se nam na Ravnah pri presoji posameznih primerov pridružijo. Želeli smo del pristojnosti odločanja prepustiti zdravniški komisiji v Velenju, vendar se o tem direkcija zavoda v Ljubljani še ni izrekla."

Da gre za krčenje pravic pacientov - zavarovancev, je soglašal tudi naš sogovornik. Po njegovem mnenju ima nezadovoljstvo zavarovancev skupni imenovalec - pravilnik. Tega je sprejel Upravni odbor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in je v svojih določilih ostrejši od prejšnjega. "Zato zavarovanci sedaj menijo, da gre za omejevanje njihovih pravic. Ta občutek je toliko večji pri kroničnih bolnikih. Ne samo, da so jih doleteli ostrejši pogoji, tudi pravica o zdraviliškem zdravljenju je omejena le na dve leti, seveda če izpolnjujejo vse ostale pogoje. Prej so lahko na stroške zavoda odšli na zdraviliško zdravljenje vsako leto, sedaj le enkrat na dve leti." Med razlogi, ki v zadnjem času burijo duhove, pa je menda tudi začasen omejitveni ukrep glede napolitve na fizioterapijo izven občine in v naravnih zdraviliščih. O tem so doslej odločali izbrani zdravniki, poslej morajo tudi taki primeri "čez" zdravniško komisijo.

"Glede na to, da je ciljni normativ zdravstvene politike do leta 2000 eden fizioterapevt na 4600 prebivalcev, in da je razmerje v občini Velenju eden fizioterapevt na 1300 prebivalcev, je razlog za omejitveni ukrep jasen."

Zdravniška komisija tako izjemoma dovoli opravljanje osnovnega programa fizioterapije izven občine oziroma v naravnem zdravilišču le za zavarovance iz okolice Šoštanja in Topolšice. Za občane Velenja pa je najbližnji

zavod, ki jim lahko nudi fizikalno terapijo, v tukajšnjem zdravstvenem domu.

Navodila so časna

Tolažba dr. Bojana Jezernika, da so strokovna navodila o napolitvah zavarovanih oseb na zdraviliško zdravljenje časna, je najbrž za večino slaba. "Moram povedati, da je zavod prosil stroko, naj napiše navodila. Vendar ta tega zaradi notranjih trenj, ni naredila. Strokovna navodila so tako časna in prav prosimo zdravnike, da dajo pripombe, ki jih bo zavod upošteval pri oblikovanju novih navodil. Stroka naj pove, kaj je indikacija in kaj ne. Zavarovalnica pa bo potem povedala, kaj lahko plača in kaj ne." Dr. Bojan Jezernik trdi, da tudi zdravniki, ki delajo v zavodovi zdravniški komisiji, niso zadovoljni z vsemi navodili. Vendar mimo omejitvev po pravilniku in strokovnih navodil ne morejo. V prihodnje naj poleg novih navodil (vse dosedanje izkušnje glede novosti so vse prej kot v prid zavarovancem) tudi izvedenskih organov zavoda ne bi bilo. Vso njihovo delo naj bi prevzeli posamezni izvedenci.

Kaj reči ob vsem tem? Več kot jasno je, da je skrb za zagotavljanje pravice posameznika do zdravja, farsa, deklarativna. Kajti, denar postaja sveta vladar tudi na tem področju. Tako kot so zdravniki "v službi" zavarovalnice, postaja vse bolj očitno to tudi naše zdravje.

■ tp

Biserna poroka v Šmartnem ob Paki

"Vsak zase ve, kaj je prav in kaj ne!"

Ni vsakemu dano to, kar sta minulo nedeljo doživela Vida in Franček Klančnikova iz Šmartnega ob Paki. Na isti dan, le 60 let prej, sta si pred oltarjem v farni cerkvi znova obljubila zvestobo do groba. Biserna poroka ni bil poseben dogodek le za slavljence, ampak tudi za Šmartno ob Paki, saj je bila po nekaterih podatkih to prva biserna poroka v tem kraju.

Najbrž dogodek, jubilej sam po sebi ne bi vzbudil tolikšen pozornosti, če ne bi bila slavljence prav Vida in Franček. Sploh slednji je zlasti na kulturnem področju kraj pošteno "razmigal". Ne pravijo mu zastoj starosta kulturne ustvarjalnosti v Šmartnem ob Paki. Njegov ansambel Srnica je razveseljeval staro in mlado širo po Sloveniji približno 30 let, uveljavil pa se je tudi kot zborovodja mešanega in moškega zbora, kot skladatelj, ... Ljudje so znali ceniti njegov trud, zato je Franček še danes spoštovan gospod. Izučil se je najprej za organista, nato na željo staršev še za mizarja. "Penzion" je dočakal v Gorenju. Vida je bila vseskozi v senci dejavnosti svoje boljše polovice. Niti ni želela kako drugače. Raje je skrbel, da je imel Franček red pri "kuhi", da je bil dom vedno takšen, kot dom mora biti in obveznosti, ki jih je prevzela v cerkvi, opravljene, kot morajo biti.

Toliko je bilo vsega, da enostavno ne vesta, kdaj je teh njunih skupnih 60 let preteklo. "Je moralo že biti "fajn", sicer bi..." se je pošalila Vida.

Vida in Franček so pred odhodom pred oltar šmarške cerkve čestitali predstavniki KS Šmartno ob Paki, šmarškega društva upokojencev, Frančkovi pevci pa so jima seveda zapeli

Franček pa ji je odgovoril: "Ja, včasih je že bilo res tako. Ej, vsega sort je bilo." Še danes bi jima ne bilo sile, če bi jima bolj služilo zdravje. Težko hodita in sta v marsičem odvisna od pomoči dobrih sosedov, Jordanovih in še koga. "Sami dobri ljudje živijo okoli najinega skromnega doma. Pomagajo nama, da na starost življenja vsaj malo lažje premagujemo težave."

Recepta za tako dolgo vztrajanje na skupni poti Vida in Franček nimata. Da si je zdaj eden, drugič drug moral "kaj dol dati", je več kot jasno. Se o stvarih, ki so bile zdaj zanj, drugič zanj nesprejemljive, pametno pogovoriti, tudi. "Sicer pa je tako, da

vsak zase najbolj ve, kaj je prav in kaj ne. Kakšno hudo je tu in tam že treba reči, da je potem lažje in lepše."

Ob praznovanju 50 -letnice poroke sta ga zlatoporočnica Vida in Franček "dala na zob" v gostilni pri Malusu. Tudi minulo nedeljo sta tu v krogu svojih najbližjih, sorodnikov, sosedov ter prijateljev ta zavidanja vreden jubilej proslavila.

85.letu gresta naproti. Nič drugega si ne želita kot le malo več ljubelega zdravja.

Ob biserni poroki jima iskreno čestitamo tudi mi!

■ tp

Gost, Radio Slovenija, Radio Velenje,
Slovenske novice in Pivovarna Union

vabijo na

veliko zabavno glasbeno prireditev

"ŽELITE PROSIM"

v soboto, 24. 9. ob 16. uri na terasi restavracije Klub.

Predstavitve se bodo finalistke tekmovanja za "NAJ KELNARCO". Izbrali bomo tudi velenjske predstavnice. Poleg "kelnerc" bodo v programu nastopili še: Helena Blagne, ansambel Čuki, Alfi Nipič z muzikanti, ansambel Big Ben, Brendi, Korado Buzeti, Moni, Sanja Mlinar s plesno skupino, Viki Gunzek, Nina Božič, radijska ekipa "DEJ NEHI, NO", ansambel Golčnik.

Paša za oči bodo tudi ognjemetni gejziri in slapovi. Pivovarna Union bo predstavila starodavni način razvoza piva. Najmlajše bo razveseljeval tudi turistični vlak. Za vse udeležence pa bo Gost pripravil bogato gostinsko ponudbo. To bo vsekakor vesel začetek lepe in radodarne jeseni.

V primeru dežja bo prireditev 1. 10.

RADIJSKI MOZAIK * RADIJSKI MOZAIK * RADIJSKI MOZAIK * RADIJSKI MOZAIK

Eni so se nadelali, drugi pa zapravljali

Celjski obrtni sejem je prevzel tudi velenjske radijce. Toliko se jih je v sejemskih dneh gnetlo na razstaviščnem prostoru, da si lahko tistega, ki si ga iskal, poiskal kar tam. Pojavljali so se seveda v različnih vlogah, eni so pridno delali, drugi so si vneto ogledovali, tretji pa na hitro zapravljali.

Med najbolj delovnimi na sejmu sta bila recimo Strašna Jožeta: Jože Krajnc novinar na svobodi in dr. Jože Robida kirurg za ta male, sta Eri na sejmu pomagala prodati vse, kar so imeli, pa še zmanjkalo bi kmalu.

Poslušalci Radia Velenje so lahko opazili tudi nov talent Andreja Hoferja. Ob tem, da je dober študent, prijeten mo-

derator, zdaj postaja tudi sam svoj tehnik, se tudi na žensko lepoto vse bolj spozna. Po tistem, ko se je pogovarjal z gospo, ki je na celjskem sejmu prodajala kozmetiko iz morskih alg, ki delajo menda čudeže, je vsako simpatično in lepo deklico, ki jo je srečal, najprej vprašal: "Ti si pa najbrž pravkar snela bio masko? Uporabljaš morske alge?"

Strašna Jožeta:
"Oprostite, ampak vsega je zmanjkalo..."

Jure Beričnik in Sašo Konečnik sta bila med tistimi obiskovalci celjskega sejma, ki sta si ga ogledala najbolj temeljito. Obdelala sta vseh 1815 razstavljalcev in danes sta sodelavcem v veliko pomoč.

"Kaj, to iščeš? To dela pa tale, tale, tale... Čakaj, imam telefon. A cene? Čuj, pet tolarjev gor ali dol, 12 325 pride... Pokliči in povej, da sem ti jaz povedal."

Sicer pa je bil minuli teden zaradi celjskega sejma naporen za kar vse radijce po vrsti. Tako za tehnike kot moderatorje, še najbolj pa seveda za našo EPP ekipo, ki je delala brez prestanka.

■ mkp

Kaj počnejo, govorijo, lažejo, obljublajo, ponujajo, ljubijo...

MADONNA

Madonna bo 26. septembra skrivaj izdala novi single s prihajajočega novega albuma *bedtime*

stories. Pri nastajanju le tega ji je pomagala znana producentka Melody Mc Daniel, znana po sodelovanju s pevko Tori Amos in skupino Porno for Pyros.

JOHN LENNON

Pri znani avkcijski hiši Shoteby iz Londona so prejšnji

teden za rekordnih 123000 britanskih funtov prodali trakove s pionirskimi posnetki Johna Lennona. Posnetki so nastali v živo, na enem izmed nastopov Johnove prve skupine The Quarrymen leta 1956, ko je bil danes že pokojni beatle star šestnajst let. Na trakovih so posnetki dveh skladb: *puttin on the style* in *Let's play house*, ki jih je odkupila založniška hiša EMI, sicer matična založba slavne liverpoolске četverice.

PET SHOP BOYS

Skupina disc jockeyev je pred kratkim "predelala" nekaj skladb dueta *Pet shop boys* in jih izdala na albumu z naslovom *DISCO 2*.

Skladbe so z zadnjega albuma Neila Tennanta in Chrisa Lowa, katerega naslov je *Very*. Podoben projekt je nekaj DJ-ev izpeljalo že pred leti (1986), ko so v remix verziji izdali skladbe skupine *Pet shop boys* iz časa njenih začetkov.

MARIAH CAREY

Mariah ne počiva. Že sedaj je končala s snemanjem celotnega materiala za božični album. CD bo izšel že 6. novembra, torej več kot mesec in pol pred Božičem, njegov naslov pa v skladu s tradicijo tega praznika tudi ne bo preveč inovativen - *Merry Christmas*.

NOVE IZDAJE

Škotski grunge rockerji *Stilskin* po uspehu skladbe *Inside* poskušajo nadaljevati uspešno pot z novim singlom *Footsteps*. * Novi single sta pripravila tudi člana znanega dueta *Erasure*. Njegov naslov je *I love saturday*. * *Bon Jovi* so kot nekakšen uvod pred izidom albuma z njihovimi največjimi uspešnicami izdali single *Always*. * Z manekenskih steza se je v snemalne studije preselila tudi lepa temnopolta manekenka *Naomi Campbell*. Rezultat tega eksperimenta je single z naslovom *Love and tears*. * *Prodigy* pa za *No good (start the dance)* poskušajo z *Voodoo people*.

■ Mitja Čretnik

Trio SVETLIN

Tokrat vam predstavljamo Trio SVETLIN iz Moravč. To so sami mladi fantje (bratje), ki so imeli v času snemanja prve kasete, to je bilo leta 1992 komaj, Andrej, vodja ansambla in harmonikar, štirinajst let, Tomaž, ki igra bas kitaro, šestnajst in Aleš s kitaro, osemnajst let. Na prvi kaseti so prilagodili nekatere Avsenikove skladbe zvočno diatonične harmonike.

Na drugi kaseti, ki je pravkar izšla pa se že predstavljajo s svojimi pesmimi. Novost na tej kaseti je tudi, da sta se triu pridružila tudi pevca, ki se odlično ujemata z uigranimi brati Svetlin. Ker so mladi in zagnani ter jim ne manjka idej, lahko pričakujemo, da jih bomo še slišali na kakšni kaseti in tudi to, da jih bomo slišali in videli tudi v našem okolju.

LESTVICA DOMAČE GLASBE

Vsako nedeljo ob 17.30 na Radiu Velenje in TV Kanalu 8 ter vsak četrtek v tedniku Naš čas.

- V nedeljo, 18. septembra, ste dali prednost domačinom:
1. PODKRAJSKI: "Postal si penzionist".....6 glasov
  2. NAGELJ: "Narodne noše".....5 glasov
  3. FANTJE Z VSEH VETROV: "Tri lepe stvari".....2 glasova
  3. SLAK: "Visoko nad oblaki".....2 glasova
  5. KREŽE: "Spomin na mlačev".....0 glasov

Predlogi za nedeljo, 25. septembra:

1. ATELŠEK: "Sredi doline"
2. BRATJE IZ OPLONICE: "Vrmi se domov"
3. DOVŽAN: "Ujemi me"
4. KORBAR: "Tam, kjer je ljubezen"
5. PTUJSKIH 5: "Martinova polka"

■ Vili Grabner

LESTVICA SLOVENSkih PET

Predlogi za Lestvico slovenskih 5, ki bo na sporedu v torek, 27. septembra, ob 17.30, na Radiu Velenje (107.8 in 88.9 MHz).

1. VICTORY	Poletne mačke
2. MAJDA ARH	Zdaj vem
3. MIKI ŠARAC	Ljubi me za vedno
4. BIG BEN	Debela hruška
5. RIKO	Ljubezen si ti

Kdo bo zmagovalac četrte oddaje Lestvice slovenskih 5 v jesenskem delu, boste skupaj z Ireno Vrčkovnik odločili vi, dragi poslušalci. Če malce ugibamo, mislim, da se nam obeta velik boj med skupino Victory in Mikijem Šarcem. Na koga stavite?

MIKI ŠARAC - favorit prihodnjega torika?

Robi Goter iz Šentilja

Ljubljenec občinstva na letošnji Zlati harmoniki

Doma je iz Šentilja pri Velenju, obiskuje 4. letnik velenjske gimnazije in kjer se razlega prijeten glas frajtonarice - to je Robi Goter. Letos se je drugič zapored udeležil tekmovanja frajtonarjev na Ljubecni pri Celju in postal ljubljenelec občinstva. Dobil je prvo nagrado, v mednarodni konkurenci v skupini do 18. let senior pa je bil drugi.

Fantu gredo usta v širok nasmeh, ko spregovori o tej preizkušnji. Še bolj pa takrat, ko spregovori o svoji zvesti in nadvse ljubi prijateljici - harmoniki. "Harmonika je od vseh instrumentov najlepša, najlepše zveni. Je razgibana, igriva in takšen mora biti tudi človek, ki jo vzame v roke, raztegne meh in spretno udarja po tipkah. S harmoniko res lahko poveš, kaj čutiš." Pri Goterjevih je večkrat letno. Takrat, kadar Robi vadi (od pol do štirih ur na dan - pač odvisno, koliko časa mu zanj dopuščajo druge obveznosti) in ob najrazličnejših drugih priložnostih. Prvo misel na poti iz šole Robi nameni frajtonarici, pa tudi prvo dejanje, ki ga ob prihodu domov naredi, je povezano s tem ljudskim instrumentom. Njegova vzornika sta Mihelič in Avsenik, njegov mentor pa je bil Brane Klavžar. Oče ga je vztrajno vozil pred kakšnim letom vsaj enkrat na teden v Celje, Brane je vedel, kaj fant hoče in želi in "Rad bi se obema zahvalil, saj je tudi to pripomoglo k mojemu uspehu." Robi ima danes že svojo skupino "študentov frajtonarice". Sedmim pomaga, da bi ta instrument, ki si vse bolj utira pot ne le med starejšim, ampak tudi mlajšim občinstvom, čimprej "osvojili". Sam je doslej napisal eno skladbo. Grajska polka je njen naslov, posnel pa jo je na kaseti ansambla Sredemšek, pri katerem Robi gode in prepeva eno leto.

Njegove želje, načrti? Jasne kot beli dan. Svoj ansambel bi rad imel, pa ekonomijo bi rad uspešno študiral in doštudiral. Držimo pesti!

■ tp

Ko vzame v roke svojo frajtonarico, enostavno izgubi občutek za čas. Prevzame ga, on pa s svojim igranjem poslušalce. Letos se je to zgodilo na tekmovanju za zlato harmoniko Ljubecne

DISKČEK KOTIČEK

SEAL

Po istoimenskem albumu prvencu, ki je izšel leta 1991 pri založbi ZTT records leta 1991, o Sealu kar lep čas nismo slišali ničesar. Kaj je počel avtor velikih uspešnic z začetka devetdesetih, kot so bile skladbe *Future, love, paradise, Crazy in Killer*, ki so napovedovale nov glasbeni slog tega desetletja, postane jasno, ko slišite njegov novi album. Kot pravi tudi sam v spremni besedi, zapisani na ovitku pričujočega izdelka, je album nastajal kar dve leti, tri mesece, teden in dva dni. To je za današnje, instant produkcije vajeno glasbeno občinstvo, nepojmljiva doba, dolga dovolj, da se kakšnega izvajalca v tem času tudi pozabi. No, Seala verjetno zlepa ne bomo pozabili, kljub temu, da je njegov zadnji izdelek vse kaj drugega kot nadaljevanje njegovega debitantskega albuma. Čeprav je avtor vseh skladb na plošči Seal sam (kot na prvem albumu) in čeprav je za producenta zopet najel Trevorja Horna, sicer enega največjih mojstrov tega poklica v Veliki Britaniji, je rezultat njunega in dela njihovih pomočnikov, popolnoma nov in v marsičem drugačen izdelek (kot je bil prvenec), pisan na kožo Sealu, ki zase pravi, da je oseba, ki se ne želi ponavljati. Skladbe so počasnejše (čeprav tudi njegove prve niso slovele po hitrosti in dinamiki), kljub temu pa jih zaznamuje njegov značilen, nekoliko hripavi glas, ki tudi nejeverneže prepriča v pevčevo pravo poreklo. Uspešnice album zaenkrat nima, čeprav naj bi to že poskušala biti skladba *Prayer for daying*, ki je sramežljivo že "zazplezala" po nekaterih evropskih lestvicah, a se z njih prav hitro tudi spustila. Potencialni hit boste pravzaprav zaman iskali. Skladbe kot je bila npr. *Future, love, paradise*, ki je uspela tudi zahvaljujoč pojavljanju v filmu, na tem albumu ni. In tudi v tem se ta album razlikuje od prvega. Kljub enakemu naslovu, uspeha soimenjaka iz leta 1991 (komercialnega, seveda) ne bo niti približno dosegel. Morda pa bo to uspelo naslednjemu. Upajmo le, da nanj ne bo treba čakati cela tri leta.

■ Mitja Čretnik

Avtorja projekta obnove Cankarjeve ceste pravita:

"Velenje mora ostati zeleno mesto, mesto v parku"

Kar nekaj let je že preteklo od prvotnih idej o določitvi centra Velenja z ustrežno arhitekturno podobo. To na kratko pomeni, da mesto Velenje kot sodobno mesto še nima pravega jedra, s čimer se prav gotovo strinjajo mnogi Velenjčani. Veliko smo poročali o tem v preteklosti, ko pa so zabrnili prvi delovni stroji na Cankarjevi cesti, ko so padla prva mogočna drevesa, so se ljudje pričeli spraševati, kaj se vendarle dogaja. Avtorja projekta, mlada arhitektka, oba Velenjčana, Edi Vučina in Nande Koprnik, sta se problema lotila že pred leti, ko sta pripravljala raziskovalno nalogo na to temo. Nande Koprnik nam je zato zgodovino nastajanja projekta še enkrat preletel:

"Konkretni začetki segajo v leto 1998, '90, ko sva izdelala to raziskovalno nalogo. Izhajala sva iz teze, da Velenje nima središča, to se pravi, da nima centra, da je hierarhija vrednot neurejena. Potem sva preštudirala prvotne akte arhitekta Janeza Trencu in sva videla, da je na predelu Cankarjeve on že predvidel center. Projekt v celoti ni bil realiziran, delno pa je bil in sicer z gostoto trgovin. Na podlagi tega sva sklepala, da bi tu bilo možno narediti mestno dnevno središče. Ko sva posnela dejansko stanje, sva ugotovila, da zelenica tam nastopa kot ovira, saj je bila neprestano pohojena, kar se je urejevalo z bodečo žico in nepreloženimi grmičevjem. To je bila neka teza, ki sva jo v raziskovalni nalogi obdelala in predlagala neko rešitev. Kaj kmalu zatem je občina Velenje razpisala natečaj za ureditev centralnih predelov mesta Velenje. Bil je potreben, da bi se ta del uredil z zakonskimi akti. Na njem smo sodelovali trije, o tem je Naš čas obilno pisal in tam se je najina teza potrdila, natečajna komisija jo je izbrala kot najprimernejšo. Postopek se je potem legaliziral; naredil se je osnutek, o njem so razpravljali v parlamentu, bile so javne razgrnitve, ves čas se je to poudarjalo in razkazovalo, sedaj pa je prišel čas realizacije."

Že po izdelavi raziskovalne naloge sta to razstavila v vitrini veleblagovnice Nama. Odzivi so bili pozitivni, Nande Koprnik pa k temu dodaja:

"Ja, zanimivo je to, da sva največjo podporo dobila pri Zelenih Velenja. Oni so podpirali program, da mesto Velenje oblikuje nek mestotvorni center. Velenje potrebuje dnevno središče, kjer se ljudje srečujejo, kjer je gostota. Najino zamisel so sprejeli in so bili "botri", ves čas so naju podpirali."

Cankarjeva bo mešanica zelenja

in pohodnih površin

Kakšna bo torej nova podoba Cankarjeve ulice, bodočega centra Velenja? To nam je razložil Edi Vučina:

"Nova podoba Cankarjeve bo v bistvu na nek način popravljanje napak, ki sva jih odkrila in razjasnila že v raziskovalni nalogi. V bistvu gre zato, da se omogoči peš promet na celotni ulici, da se odstranijo vse ovire, da se dodajo novi elementi, ki dajo temu prostoru večjo težo. To hkrati pomeni, da se drevesa le delno odstranijo,

dodajo pa se nova. Nova podoba Cankarjeve bo hkrati mešanica zelenja in pohodnih površin, ki bodo lahko služile tudi v razne druge namene."

Zelenice na Cankarjevi ne bo več, na novih površinah pa so predvideni tudi trije začasni objekti. Zanimalo nas je, kakšni in kakšen bo njihov namen. Edi Vučina nam je odgovoril:

"Mogoče se pojavlja napačno razumevanje pojma začasni objekti. Predvidene so tri točke, v tlaku bodo pripravljene komunalni priklučki, ti prostori pa bodo namenjeni popestrivni turistične ponudbe, predvsem poletne, tudi gostinske. Poleg tega pa bo verjetno v zimskem času tu potekal zimski novoletni sejem in podobne prireditve. V tem smislu so to res začasni objekti, ne pa, kot je bilo mogoče napačno razumljeno, da bodo postavljeni za nekaj let."

To je le prvi del prenove centralnih predelov mesta Velenja, po mnenju obeh avtorjev najnужnejši, saj menita, da mesto najprej potrebuje center. Potem se bo pričela še obnova Titovega trga. Načrti so že izdelani.

"Bistvo vse te prenove pa je, da se prvič po dvajsetih letih vračamo v koncept mesta. Z Edijem poskušava v Velenju razjasniti neke pojme; kaj bi naj bil center, kaj bi naj bil prostor za prireditve, kje naj bodo peš poti... Gre za to, da damo vsem možnost in vsem nek življenjski prostor. Danes se mi zdi, da je največja kritika mesta Velenja, da je to vse pomešano. Centru bodo pravi mestni utrip dali šele objekti: odstraniti bi morali tržnico, nadzidati Mladinsko knjigo, Alpino, skratka, še povečati gostoto trgovskih lokalov in storitvenih dejavnosti. Kar se tiče nadaljevanja Cankarjeve v Titov trg, moram reči, da je Titov trg izjemen prostor, značilen za Velenje. Z obnovo mu vračamo staro obliko; gre za simbolno povezavo, istočasno pa bi povdarjali njegovo funkcijo. To je nek

Bodoči center Velenja je pravo gradbišče, ki nam sedaj še izgleda tuje. Končno oceno bomo lahko dali šele čez približno dva meseca, ko bo obnova predvidoma končana

Ob gradbišču na Cankarjevi smo ustavili nekaj Velenjčanov in jih vprašali, kaj menijo o obnovi.

Korenak Martin, rudarski nadzornik v pokoju, Velenje: "Ni mi všeč, ker se mi zdi, da je bilo tukaj prej lepo. Včasih smo morali na tej zelenici delati udarniško, sedaj se bo vse spremenilo. Center bi moral ostati zelen, ostati bi morala zelenica in drevesa, le urediti bi jih bilo potrebno. S tem bi se izognili tudi velikim stroškom. Zdi se mi, da center s tem ne bo dobil nove funkcije."

Prodajalka v Alpini se ni želela slikati, povedala pa je: "Ne vem čisto točno, kaj bodo naredili, vidim le, da podirajo drevesa. Nekaj jih je moralo v stran, saj so korenine delale škodo. Po drugi strani pa mi ne bo všeč, če bo tu sam beton, saj ga je v Velenju že povsod preveč."

Janez Ramšak, tehnični risar, Velenje: "Kako se mi zdi? To ni nič dobrega. Približno poznam načrt, moje mnenje pa je, da je vsaka umetna stvar nekaj tujega. Žal mi je zelenice in dreves. Nekaterim bo verjetno prenovljen center všeč, vendar mislim, da bo več tistih, ki jim ne bo. Pustiti bi morali tako, kot je bilo in posvetiti pozornost le ureditvi."

■ bš, tp

večji prostor, ki daje možnost, da se tu izvede večja prireditev, kakršne so včasih v Velenju že bile."

Po preučitvi prvotnih projektov sta avtorja ugotovila, da ob Cankarjevi ni bilo predvidenih stanovanjskih objektov. Vendar dva tu stojita, prebivalci pa se sedaj bojijo, da bo center postal prostor za veselice. Ves čas so upoštevali njihove pripombe, avtorja pa k temu dodajata:

"Rada bi poudarila, da naj bi bila Cankarjeva dnevno središče. Tu naj bi se največja gostota ljudi zvrstila preko dneva. Tu naj ne bi nikoli bilo neko nočno središče."

Velenjčanom je, odkar je podjetje Alea d.o.o. pričelo s prenovo, žal dreves in zelenice. Zanimalo nas je, ali sta avtorja že prejela kaj kritik, tako pozitivnih kot negativnih. Edi Vučina nam je povedal:

"Ja, nekaj odzivov je že bilo. Moram reči, da je bilo, na moje presenečenje, relativno veliko tudi pozitivnih. Predvsem lastnikov lokalov, ki so imeli težave s koreninami dreves, tudi stanovalci Šaleške so s tem dobili nekaj svetlobe. Nekaj pa je tudi negativnih odzivov, predvsem v smislu, da je treba vsako zelenje v mestu ohranjati. Vendar je treba na nek način zelenje tudi obnavljati. Kot sem že povedal, načrt predvideva tudi zasaditev nove vegetacije in v bistvu je treba počakati na končno stanje ureditve in potem dati oceno, ali smo se odločili pravilno, ali pa je zelenja še premalo."

Pogovor je zaključil Nande Koprnik:

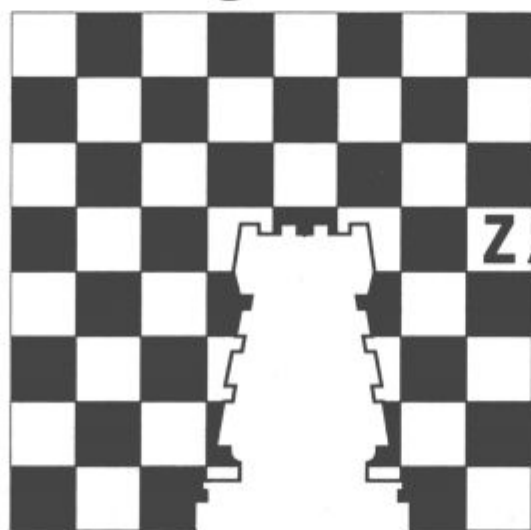
"Rad bi še enkrat opozoril, da se z Edijem zavzemava, da Velenje ostaja zeleno mesto, da je to mesto v parku. Kot se mora človek briti, umivati, krajšati lase, tako je treba krotiti tudi vegetacijo."

■ Bojana Špegel

družba za upravljanje investicijskih skladov

fingoren d.d.

f i n g o r e n

ZA

BELO prihodnost

prava POTEZA

POOBLAŠČENA
DRUŽBA ZA
UPRAVLJANJE:
fingoren d.d.
DRUŽBA ZA
UPRAVLJANJE
INVESTICIJSKIH
SKLADOV, VELENJE,
PREŠERNOVA 8

VSE INFORMACIJE
VAM NUDIMO NA
SEDEŽU PODJETJA
fingoren,
PREŠERNOVA 8,
63320 VELENJE
TEL: 063 856-305, 856-334,
855-930, 855-960

PRIČELI SMO Z VPISOVANJEM CERTIFIKATOV

OD ZIBELI DO GROBA (3)

Piše: Jože Hudales

Župnija Velenje po matičnih knjigah od leta 1790 do 1900

Junij, julij, avgust, vino pij pa babe pust ...

Tako so menda nekaj stari in izkušeni ljudje svetovali mladim, ki so šele vstopali v življenje in zakon. Vsi verzi, ki smo jih uspeli zapisati v Škalah, pa so šli takole:

Junij, julij, avgust, vino pij pa babe pust.

Septembra, oktobra, ženka je spet dobra.

November in december, babo za kolender.

Navedeni verzi so vsaj v fragmentih znani tudi drugod po Šaleški dolini, sicer pa doslej v tovrstni slovenski literaturi nisem zasledil nobenega podobnega zapisa.

Vsekakor pa verzi svetujejo neko vrsto kontrole rojstev, ki je bila tedanjim cerkvenim oblastem še bolj trn v peti kot današnjim. V vsakem primeru tovrstno planiranje velikosti družine za 19. stoletje ne bi bilo nenavadno. Na Madžarskem in Slovaškem so namreč v tem času obsežna področja poznala "sistem enega otroka", nekateri filozofi in socialni misleci (Malthus in Condorcet npr.) pa so tudi v katoliškem svetu že v 18. stoletju propagirali omejitve plodnosti s spolno vzdržnostjo in s "koitusom interruptus", ki ga je cerkev štela za velik greh. Tudi prvi preservativi za moške so bili

znani že v 18. stoletju, tedaj še omejeni na ozek krog najbogatejših. V začetku 20. stoletja pa jih je neznan izdelovalec pod imenom "higienška oblačilca za moške" že ponujal v oglasih liberalnega časopisa Slovenski narod in jih diskretno pošiljal po pošti na dom.

Sicer pa so si ženske v skrajni stiski pomagale same; plod so odpravile s korenino teloha ali peteršilja ali pa z vinom, v katerem so zavrele šmarnice. V vsakem primeru so bila to zelo nevarna sredstva in takšni poskusi so se pogosto končali s smrtjo nesojene matere. Vendar ljudem tudi pred več kot stoletjem ni bilo vseeno, kdaj in koliko otrok se jim bo rodilo. Zato verzi zagotovo niso le šaljiva domislila in imajo v sebi tudi zmo soli.

To nam dokazujejo že podatki o številu rojenih otrok v župniji Velenje, ki za obdobje npr. od leta 1785 do 1850 kažejo presenetljivo nizko rodnost. V velenjski kmečki okolici npr. so le 4 od 252 mater donosile in rodile deset otrok, dve sta imeli potem še enajstega in le ena med njimi je rodila še dvanaestega otroka. Kar 40 % mater v Velenju in polovica mater v velenjski okolici pa je rodilo le po enega otroka.

Podobne hipoteze o kontroli

rojstva ali vsaj načrtovanju velikosti družine pa vzbujajo tudi pogostost rojstev po mesecih. Krivulja rojstev po mesecih pri vseh zakonskih otrocih, rojenih v župniji Velenja od leta 1785 do 1850, kaže značilen vzorec visokega števila otrok, rojenih v prvi polovici leta (do junija), ko se je rodilo 60 % vseh otrok. Število otrok, ki so bili rojeni julija in avgusta se je skoraj prepolovilo, nekaj več pa se jih je rodilo spet v novembru. Podatki tako kažejo značilen vzorec večjega števila otrok, rojenih spomladi in deloma jeseni, ko so dojenčki imeli največ možnosti, da preživijo kritične prve mesece po rojstvu, ki so bili zanje najbolj nevarni.

V poletnih mesecih se je mleko namreč hitro pokvarilo in majhni otroci so tedaj še precej bolj množično umirali. Otroška smrtnost je bila grozljivo visoka; v okolici Velenja je bilo med umrlimi v 19. stoletju skoraj 60 % mlajših od 10 let, in tudi v velenjskem trgu, kjer so vendarle imeli višji življenjski standard, je bil vsak drugi umrlj še otrok.

In kdaj so nekaj spočenjali otroke? Kar vsak tretji nezakonski otrok (in teh je bilo med novorojenci v župniji Velenje 15 %) je bil spočet junija, julija ali

avgusta, kar nam umestnost svarila iz naslova potrjuje. Veliko nezakonskih otrok pa je bilo spočetih tudi decembra (13 %), pri čemer zagotovo niso bile brez vpliva najdaljše noči v letu in praznično prednovoloteno vzdušje.

Krivulja spočetij zakonskih otrok je mnogo bolj enakomerna, brez ekstremnih padcev in vzponov, saj spočetja niso bila toliko odvisna od različnih priložnosti. Če pa se težnja po načrtovanju spočetij v prvi polovici leta, do junija. Tedaj spočeti otroci so bili rojeni jeseni, pozimi in zgodaj spomladi, torej ne v kritičnih poletnih mesecih. Najnižje število spočetih otrok pa med zakonskimi otroci najdemo julija, avgusta in decembra. Zanimivo pa je, da so meseci spočetja prvega otroka v družini precej bolj naključni (nenačrtovani!) in podobni krivulji nezakonskih otrok, s to razliko, da jih je bilo precej več spočetih januarja ali februarja, torej tedaj, ko se je v 19. stoletju sklenilo kar 80 % vseh zakonov.

Prihodnjic: Nomen est omen - o imenih v 19. stoletju

OPTOMETER

Krajevna in spolna zastopanost

Da podjetniki niso od muh, dokazujejo vsak na svoj način. Uspešni so ne samo v svojem poslu, ampak tudi takrat, ko je treba zadostiti drugim zahtevam. Na primer po krajevni in spolni zastopanosti. Temu so podjetniki Zgornje Savinjske in Šaleške doline zadostili na nedavnem ustanovnem zboru združenja. Izvolili so predsednico združenja, ki je iz velenjske ter podpredsednika. Ta pa je iz mozirske občine.

Nova "prometna fronta"

V križišču Šaleške in Goriške ceste (pred tunelom) v Velenju je nastala nova "prometna fronta". Ko so strokovnjaki spet ustvarjali, so rešili ljudstvo voznike, ki zavijajo v Šalek III. Problem pa so preložili tistim z naselja Gorica (ki jih je vsaj še dvakrat toliko). Poleg dolge kače na Šaleški cesti se je vsem, ki se oskrbujejo na Petrolu (ter Praprotnikovim) nemogoče vključiti na prednostno cesto. Padel je promet z bencinom, na izpitu pa so spet "padli" cestarji. Odprta je nova prometna "fronta".

Vzrok za prepogosti "nimamo"

Že Strašna Jožeta sta v eni od lanskih Trič-tračev ugotavljala, da se v šmarški Š dolini prepogosto sliši besedica: "Nimamo!"

Ali je to sindrom, ki se je razvil v bolezen? menda sedaj ugotavljajo nezadovoljni krajan. Kajti, opozorilo ni delovalo, učinek je bil namreč nasproten. Ker pa veliko ljudi v tem kraju vse ve, poznajo tudi odgovor za prepogosti "nimamo": "Če bi se tisti, ki trgovino v Šmartnem ob Paki vodijo bolj zanimali za posel, kot pa se za druge stvari, bi bila tudi ponudba, da ne govorimo o razpoloženju v trgovini, mnogo boljša."

Obeta se pestra "cestna" jesen

ŠMARTNO ob PAKI: Do konca leta so dobri trije meseci, program aktivnosti, ki jih nameravajo opraviti v krajevni skupnosti Šmartno ob Paki, pa še kar precej zajeten.

Če bo vse po sreči, bodo za letošnji občinski praznik - 8. oktober - predali svojemu namenu zahtevno naložbo - vodovod v Velikem Vrhu. Tako bodo lahko osrednjo pozornost do konca tega leta namenili cestam. Približno 3 milijone tolarjev naj bi "izločili" za posodobitev treh cestnih odsekov, med drugim v Rečici ob Paki, Malem Vrhu in za cesto priti Žerjavu v Šmartnem ob Paki. Prav tako naj bi preplastili križišče v Rečici ob Paki. Trije krajsi odcepi naj bi prišli na vrsto prihodnje leto.

Nemalo dela jih čaka pri pridobivanju soglasij za ureditev kanalizacije v Šmartnem ob Paki ter v Rečici ob Paki. Nakupili naj bi tudi nekaj cevi. Žal, pa ne bodo mogli ugoditi približno 30 krajanom, ki čakajo na telefonski priključek. PTT jim je namreč sporočila, da letos to zagotovo ne bo šlo.

Predsednik sveta krajevnih skupnosti Šmartno ob Paki Ivo Rakun še meni, da se bo najvišji organ v KS v prihodnjih dneh moral kar vestno lotiti že priprav za izdelavo programa za prihodnje leto ter novega urbanističnega plana oziroma morebitne industrijske cone. (tp)

Sto let turističnega društva

V soboto bodo žalski turistični delavci nosi Žalec Eran Sadnik, v imenu pokrovitelja praznovali stoletnico turističnega društva, ki sodi med najstarejše v Sloveniji. Osrednja slovesnost je bila poleg stoletnice turističnega društva posvečena tudi 30-letnici mesta Žalec in prazniku mestne skupnosti. Na ploščadi Mestnega trga oziroma pred stavbo Banke Celje so odprli mestni vodnjak avtorjev Dareta Zavska in Rastija Tratnika, ki simbolizira hmeljsko kobulo ter zaključuje ploščad v celoto.

Na slovesnosti sta govorila predsednik mestne skup-

Banke Celje pa njen direktor Niko Kač. Med gosti je bil na slovesnosti tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič, ki je žalskemu turističnemu društvu podelil posebno priznanje za tako visok jubilej ter mu ob tem zaželel še nadaljnje uspešno delo.

Kulturni program so pripravili gojenci žalske glasbene šole.

■ -er

PRIČELI SMO Z VPISOVANJEM CERTIFIKATOV

S POSLOVNIMI IZKUŠNjami,
PRIDOBLENIMI v gorenju
IN POZNAVANJEM
GOSPODARSTVA, ŽELIMO
OPLEMENITI VAŠ
CERTIFIKAT. PRVI KORAK
ZAUPANJA STE NAREDILI ŽE
Z NAKUPOM IZDELKOV
gorenje, NAREDITE ŠE
DRUGI KORAK IN
VPIŠITE SVOJ CERTIFIKAT V
POOBLAŠČENO DRUŽBO ZA
UPRAVLJANJE fingoren.

CERTIFIKATE
VPIŠUJEMO V VSEH
PRODAJALNAH
gorenja, ENOAH SDK
IN PTT, LJUBLJANSKI
BANKI SB VELENJE TER
NA SEDEŽU DRUŽBE
fingoren.

Z A

BELO

prihodnost

Prava POTEZA

družba za upravljanje investicijskih skladov

Bolivija - deželica z velikim srcem (1)

Ena največjih neznank Južne Amerike je prav gotovo Bolivija s svojo skrivnostno in pozabljeno civilizacijo Tiwanaku. Polna je sledov inkovske kulture, ki se je rodila prav na obalah temnega jezera Titicaca, obdanega z visokimi snežnimi vrhovi kraljevskih Andov. Globoko pod andskimi orjaki se razprostira najlepši deželni pragozd našega planeta. La Paz je najvišja prestolnica na svetu, milijonsko človeško mravljišče na višini skoraj 4000 metrov, polna preprostih in srčnih ljudi. Več kot osem milijonov ljudi je umrlo v štirih stoletjih v rudnikih srebra v Potosmju, čigar srebro krasi tudi večino vatikanskih katedral. Vendar španski osvajalci nikoli niso dočela pokorili indijancev Ay-mara in Quechua. Njihovo izročilo živi še naprej v tej čudoviti deželi, kjer je najpomembnejša beseda Corazon ali srce.

Že predolgo sem se utapljal v motni brozgi živčnega evropskega življenja in treba je bilo na pot ...

Rahel dež je pršel izpod neba, medtem ko sem še vedno dremal med vožnjo proti Gradcu. Tik pred letališčem nas je prijazno pozdravil čist in opran zadnji majniški ponedeljek. Slovo brez solza

in žalosti smo poplaknili z odlično domačo slivovico, kot se seveda spodobi ob takšnih trenutkih. Vsem, ki so se poslavljali od nas, smo obljubili, da se bomo mogoče še kdaj vrnili.

Po kratkem poletu nas je letalo odložilo na frankfurtskem letališču, ki nas je na mah prevzelo s svojo velikostjo in že skoraj pretirano nemško pedantnostjo. Ta moderni Babilon bi lahko mirne volje uvrstili med vsa ostala svetovna čudesa. Ogledevali smo si številne dragocenosti, ki so ležale na policah brezcarinskih prodaj-

aln, ter uživali še zadnje trenutke na stari celine.

Nekaj več kot 240 duš je pogoltnila Lufthansina orjaška mrcina, ki sliči na ime Boeing 747-400. Iz Frankfurta nas je v mirmem letu na višini 11.000 metrov pot vodila preko Pariza do južne Anglije, kjer je pilot kljun našega velikega ptiča usmeril naravnost proti Caracasu v Venezueli. Spanje, hrana, glasba, vmes pa še kakšno pivo, nas je zaposlovalo med prijetnim letom nad neskončno modrino Atlantika. Po slabih desetih urah leta smo pristali v vročem Caracasu. "¡Hola America Sud!"

"Švic" nam je v curkih odtekal izpod pazduh med sprehajanjem med letališkimi trgovinicami, tako da smo se prav veseli vrnili skozi klimatiziran hodnik nazaj v letalo. "¡Adios Caracas, bienvenido Columbia!" Iz rahlega spanca nas je čez nekaj časa predramila čudovito zelena pokrajina, prepredena s številnimi vijugastimi rekami. Kolumbija - dežela kokaina, in Bogota, njeno glavno mesto, sta nas sprejeli obe umiti, kot da bi nam hoteli pokazati svoj najlepši obraz. Pod nami so se razprostirali

številni rastlinjaki in kdo ve kaj se je skrivalo pod njihovim steklom, morda celo koka. Med rastlinjaki so lisaste krave začudeno opazovale naše vesele "ksihte", prilepljene na letalska okna. Skoraj ne morem verjeti, da se lahko v tako čudoviti deželi vse začne in konča pri mamilih. V Bogoti smo se poslovili od prijaznih (berič: srčkanih) stewardes Lufthanse. Neprijeten občutek nas je obdajal, ko smo se v spremstvu do zob oboroženih vojakov počasi premikali po podzemskih letaliških katakombah do našega novega letala. Še vse prestrašene so nas stlačili v Boeing 727, ki je bil prvi malček v primerjavi z orjakom, ki nas je prinesel iz Evrope. Novi del letališke zgradbe nam je postregel z nazornim prikazom južnoameriške elektrotehnike. Inštalacije so bile še najbolj podobne razmršenim ptičjim gnezdrom. Slab vtis, ki ga je na nas napravilo letališče, pa so kaj hitro popravile bolivijske stewardese, od katerih sta bile dve pravi lepoticiki. Črni lasje, globoke, temne oči in polne ustnice... ah, pustimo rajne to...

Le uro pozneje, točno ob polnoči, smo pristali na najvišjem potniškem letališču na svetu, saj leži letališče El Alto na višini 4018 metrov nad morjem. Ne preveč sitni cariniki so nas spustili skozi carino le s prijaznim: "¡Buenos dias señores!". Veselo smo se zapodili v prvo bolivijsko noč, vendar smo se po nekaj prehitrih korakih sesedli na pločnik in se zadihani zazrli v južno nebo, posuto z nešteto zvezdami. V pretiranem zanosu smo namreč pozabili, da nismo več doma, temveč na bolivijski visoki planoti, kjer je zrak za nas razvzajene Evropejce nekoliko preveč redek.

■ Branko Ivanek, dipl.ing.
(se nadaljuje)

Invazija v London

Po lanskoletnem uspešnem osvajanju Pariza se nas je skupina profesorjev in dijakov CSS, večinom gimnazijcev, odločila, da želimo letos pokoriti London. Za aranžma sta poskrbeli naša profesorica angleščine Silva Kuzman in njena londonska prijateljica, 18. avgust pa je bil določen za začetek naše invazije.

"Čez nekaj minut bomo pristali na londonskem letališču Heathrow. Prosim, pripnite si pasove, zadržite sedeže in ugasite cigarete. Vreme je..." Stewardesini napotki so se zgubliali ob rastočem vznemirjenju, saj smo doživljali svoje prvo srečanje z Londonom, zaenkrat še iz ptičje perspektive. Pogled na Temzo in stare elizabetinske hiše, ki so kljubovale modernim steklenim stolpnicam, je obetal nepozaben teden.

"Welcome to the heart of London." Ogle smo začeli v Westminsterki opatiji, kjer poteka kronalni kraljev. Na čelu mogočnih Houses of Parliament kraljuje orjaški Big Ben. Fotoaparati so neudrudno slikali in beležili vse naše vtise. Pred Buckinghamsko palačo smo lahko pozirali s pripadniki kraljičine policije, v St. Jamesovem parku pa smo se na lastne oči prepričali, da zgodbe o angleški travi niso izmišljene. Ta je namreč tako urejena in negovana, kot da bi jo česali z glavnikom.

Čeprav živijo v Londonu ljudje različnih ras in narodnosti, je v njem še vedno čuti nekaj, kar je vsem skupno, in to je - angleškost. Ne najdem drugega izraza, s katerim bi lahko opisala kulturo Londončanov, njihov tipični britanski naglas, to angleško vlijudnost, ki nam včasih deluje

skoraj hladno in nesproščeno, in nenazadnje tudi njihovo navado, da vozijo po levi strani ceste. Zaradi vsega tega so Angleži to, kar so, in mi smo začutili utrip mesta, ko smo pohajkovali po ulicah, sedeli v parkih in opazovali mimoidoče z vrha londonskih double-deckerjev. Nočni sprehod po Piccadilly Circusu, kjer smo se stapljali z množico, in po zabaviščni četrti Soho z mnogimi teatri in pouličnimi umetniki, nam je razkril še tisto bolj sproščeno plat mesta. Ostale večere smo preživeli v našem hotelu, kjer smo prepevali ob spremljavi kitare ali pa uživali v bližnjem pubu ob live-muziki.

Naš naslednji podvig je bil svetovno znani The Tower of London, od katerega smo se peljali z ladjico ter si tako privoščili vožnjo po Temzi. Ob ogledu srednjeveškega orožja in oklepov smo se vrnili v čas vitezov in oprod. Tisto, česar v Towru ne gre prezreti, so kronski dragulji. Kljub povečanemu nadzoru in vsaj meter debelim jeklenim vratom so nas iznajdljivi Angleži, da bi preprečili predolgo zadrževanje pred posameznimi vitrinami, posadili na tekoči trak in lepo počasi peljali mimo simbolov angleške monarhije. Vseeno smo si lahko doobra napasli oči na razkošnih kronah in "kroničah" in podobnih ceremonialnih "malenkostih".

Fotoaparati so spet neudrudno uničevali filme v muzeju voščenihih lutk, saj se nihče ni mogel upreti, da ne bi poziral poleg svojega najljubšega igralca, pevca, športnika ali politika. Zdjaj lahko trdim, da osebo poznam angleško kraljico in mogoče mi bo še kdo verjel. Zgodovinski posnetki so nastali udi v Greenwichu, ob starem kraljevskem observatoriju, kjer navidezno poteka ničti poldnevnik. Tam smo ovekovečili trenutke, ko stojimo z eno nogo na vzhodni zemeljski polobli, z drugo pa na zahodni. Občutek je res prima.

Čeprav smo šli v London uživati, smo vseeno potrebovali nekaj hrane za možgane. To in še več sta nam ponudila Britanski muzej in National Gallery. Kot pravi sladokusci pa smo si privoščili še posladek - ogled enega najboljših musicalov Andrewa Lloyda Webbera - Cats. Ambient v teatru je bil enkrat, performance fantastičen, skratka - 3 ure predstave, ki bodo ostale za vedno.

Teden se je torej v takšni in drugačni prijetni zaposlenosti počasi iztekal. Dan pred odhodom smo namenili tistemu, brez česar je vsak, še tako dober izlet nepopoln - shoppingu. Dopoldne tega dne smo še skočili "na obisk h kraljici v Buckinghamsko palačo in tako prispevali po 4 funte za obnovo pogorelega Windsorja, popoldne pa je bil Oxford Street čisto naš. Po 6-urnem zapravljanju se je pritisk v denarnicah končno sprostil, pri večini pa se je pojavil nov problem - kako vse nakupljeno stlačiti v že tako polne potovalke? Le-te so bile namreč nevarno blizu tega, da začno pokati po šivih in ni nam preostalo drugega, kot da se otovorimo z "malo več" osebne prtljage ali v prevodu - poleg polnega nahrbtnika še vsaj ena vrečka.

Naš izlet se je tako približal koncu in šele ko smo pristali na Brniku, sem se zavedala, kako krasen teden je za nami. Celotno vreme je bilo naš zaveznik in šele ko smo odhajali, so se utrgali oblaki - kot da bi vedeli. Invazija je uspela in domov smo se vrnili kot zmagovalci.

■ Saša Bizimoska

EKO

Elektrokovinarska oprema p.o., Velenje

DVA NOVA PROJEKTA

Po daljšem času prihaja v Velenje zopet nov proizvodni program z možnostjo hitrega razvoja, naslonjen na mednarodno avtomobilsko industrijo in s tem vpet v mednarodni ekonomski prostor.

V prvi fazi projekta (investicija je v teku) gre za proizvodnjo kabelskih spletoev za vozilo RENAULT CLIO, odpirajo pa se možnosti za druge komponente in (ali tudi) druge proizvajalce avtomobilov v Evropi.

Drugi projekt, ki ga izvajamo v EKO istočasno, pa je lastniško preoblikovanje podjetja, s katerim želimo omogočiti vsem nekdanjim delavcem ter upokojencem EKA, ne glede na to, če in kje so danes zaposleni, da svoje certifikate vložijo v EKO in tako postanejo delničarji podjetja, ki bo uspešen dobavitelj komponent za avtomobilsko industrijo.

Oba projekta sta vsebinsko povezana in se medsebojno podpirata. S privatizacijo bomo dobili v jutrišnji EKO sodelavce, ki bodo kot delničarji podjetja visoko motivirani za dobro poslovanje, hkrati pa bo EKO po lastniškem preoblikovanju omogočen dostop do najugodnejših investicijskih kreditov, ki so danes v bankah na razpolago le za že privatizirana podjetja.

ZATO EKO VABI:

I. Ustvarjalne elektro in strojne inženirje, ekonomiste in delavce z izkušnjami v proizvodnji, ki jim delo na komponentah za zahtevno avtomobilsko industrijo pomeni izziv, da se javijo kadrovski službi EKA. EKO bo do decembra 1994 na novo zaposlil pet strokovnjakov z višjo in visoko izobrazbo ter okoli 100 delavcev različnih profilov v proizvodnji.

Ob enakih ostalih pogojih bodo imeli prednost pri zaposlitvi bivši delavci EKA, ki imajo kot upravičenci tudi možnost v podjetje vložiti certifikat.

II. vse bivše zaposlene ter upokojence, da vložijo v ponovno oživljeni EKO svoj certifikat in tako postanejo solastnik oziroma delničar uspešnega podjetja EKO d.d. Velenje. Posebej vabimo tiste nekdanje zaposlene EKA, ki jih zanima tudi zaposlitev v jutrišnjem EKO.

Donosnost naložbe vašega certifikata je zagotovljena predvsem z naslednjim:

- lastniki se samo premoženje, ki bo služilo bodočemu poslovanju EKA in prispevalo k dobičku podjetja. Poslovno nepotrebne nepremičnine bo EKO, če bo to le možno, brezplačno prenesel na sedanjega najemnika TTE;

- EKO je danes podjetje brez vsakršnih bremen iz preteklosti in povsem nezadolženo, saj je trajni kapital v poslovni pasivi udeležen kar z 90%;

- investicija v vrednosti blizu 4 mio DEM bo omogočila letni promet 15 mio DEM. Interna stopnja donosa naložbe je preko 30%, vračilo naložbe pa v treh letih.

EKO je v preteklosti že bil uspešno, samostojno podjetje - takšno bo tudi v bodoče! Z vašim sodelovanjem bomo ta cilj zanesljivo uresničili.

mobitel d.d.

PE CELJE, Lava 7, 63000 Celje
tel.: (063) 451-334, fax: (063) 451-811

BENEFON DELTA 450i

DEMONSTRACIJSKA PRODAJA APARATOV

UGODNI PLAČILNI POGOJI

LEASING + KREDIT

POLOG ŽE OD 403 DEM DALJE

POLICIJSKA POSTAJA VELENJE

Na Trgu mladosti povozil deklico

V ponedeljek, 12. septembra ob 18.15, se je na Trgu mladosti v Velenju na območju za pešce, kjer promet z vozili ni dovoljen, pripetila prometna nesreča, v kateri se je huje poškodovala 3-letna A.S. iz Velenja.

19-letni Marko M. iz Velenja je vozil kolo z motorjem po Trgu mladosti iz smeri Centra srednjih šol proti središču mesta. V tistem trenutku je z zelenice pred zdravstvenim domom proti materi, ki je stala v bližini lokala Gambrius, stekla 3-letna A.S. Marko jo je kljub zaviranju zadel z zadnjim levim delom kolesa z motorjem.

Voznik po trčenju ni počakal, ampak je odpeljal naprej. Na podlagi opisa očividcev so ga policisti kmalu izsledili.

V Lokovici ena oseba hudo, štiri lažje poškodovane

V soboto, 17. septembra ob 5.40 se je v Lokovici na regionalni cesti Šmartno ob Paki - Velenje pripetila prometna nezgoda, v kateri se je ena oseba hudo poškodovala, štiri pa lažje.

33-letni Boris V. iz Paške vasi je vozil osebni avtomobil od Gorenja proti Velenju. Ko se je pripeljal v neposredno bližino odcepa za gostišče Kompelj, je v blagem desnem ovinku zapeljal na nasprotni voznik pas. V tistem trenutku je po njem iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila, 20-letni Daniel A. iz Škal pri Velenju. Kljub zaviranju sta vozila trčila.

Za Borisom V. se je iz smeri Gorenja pripeljal še voznik osebnega avtomobila 24-letni Evgen R. iz Gavc, ki ga je ob zaviranju najprej zaneslo v desno, kjer je trčil v drsno zaščitno ograjo, nato pa še v vozilo Borisa V.

Pri trčenju se je voznik Daniel A. hudo poškodoval, voznik Evgen R. in sopotniki v vozilih, 20-letna Enisa D. in 21-letna Andreja K., obe iz Velenja, ter 24-letni Jože L. iz Lokovice pa so se v nezgodi lažje poškodovali.

Na vozilih je nastalo za blizu 250 000 tolarjev grotne škode.

Bo vlomilec v Najdihojco barval?

V dneh od 9. do 12. septembra je neznanec vlomil v Vzgojno-vrsteni zavod Najdihojca v Velenju. Odnesele so dva radiokasetofona znamke Goldstar, kilogram in pol kave ter 5 škatlic barvic. Vrtec je oškodoval za okoli 20 000 tolarjev.

Omahnil v globino

V ponedeljek, 12. septembra je okoli 11.30, 22-letni Roman J. iz Ljubljane opravljal dela pri montaži nosilne konstrukcije na čistilni napravi v Termoelektrarni Šoštanj. Ko je na višini 12 metrov stopil na pohodno desko, se mu je ta spodmaknila. Izgubil je ravnotežje, omahnil v globino in padel na peščena tla. Pri padcu se je hudo telesno poškodoval. Z reševalnim avtomobilom so ga odpeljali na zdravljenje v celjsko bolnišnico.

Drzna tatvina

V torek, 13. septembra, se je ob 17.30 Greta D. iz Velenja peljala s kolesom po Jenkovi cesti v Velenju. Ko je pred cestno oviro zmanjšala hitrost, jo je s kolesom dohitel neznan mlajši moški in ji s prtljajnika vzel torbico z denarico in se odpeljal naprej.

Oškodovanka mu je sledila. Pri Glasbeni šoli je neznanec padel, vendar je še imel toliko časa, da je iz denarice vzel 15 000 tolarjev in pobegnil. Kolo je pustil na kraju, kjer je padel.

Renault 5 odpeljala mladoletnika

V petek, 16. septembra, med 14. in 17. uro, je iz parkiranega prostora pred stanovanjskim blokom na Šaleški 20/d izginil osebni avtomobil Renault 5 rdeče barve, last 48-letne Marije F. iz Velenja. V avtomobilu je bil med drugim mobilni telefon, avtoradio znamke Goldstar in precej elektromateriala.

Mladoletnika S.R. in D.R., ki ju sumijo, da sta avtomobil odpeljala, se nista vozila dolgo. Že naslednji večer so jima pripravili zasedo velenjski policisti in avtomobil vrnili srečni lastnici.

Policisti so ga čakali, vendar je pobegnil

V petek, 16. septembra, je okoli 23.30, 38-letni Jože S. iz Velenja fizično napadel 41-letnega Antona R. iz Šoštanja, in to v njegovem stanovanju, kamor je pred dogodkom nasilno vstopil. Anton R. je moral zaradi poškodb iskati zdravniško pomoč, Jože S. pa se je napotil na svoj dom v Velenje. Tu pa so ga že čakali policisti, vendar jim je pobegnil, tako da so pogovor z njim lahko opravili šele naslednji dan.

Dva pridržana

Poseben prostor za pridržanje na velenjski Policijski postaji je kar pogosto zaseden. V torek, 13. septembra, ga je koristil 27-letni Igor R. iz Velenja. Prostor je zasedel po tistem, ko se je naprej pretepal s hišnikom na Tomšičevi 15 in se potem, iz samo njemu znanih razlogov, vlegel na sredino ceste pri Zidanškovi. Od tam se kljub temu da je oviral promet, ni bil pripravljen sam odstraniti. Da se mu ne bi zgodilo kaj hudega, so ga policisti odpeljali na varno.

V četrtek, 15. septembra, pa je hotel Vesno zamenjal za posebne policijske prostore 50-letni Rudolf R. iz Topolšice. Ker se je že dopoldne nedostojno obnašal v tem hotelu, dan pa je bil še dolg, so policisti ocenili, da lahko nadaljevanje "nemirov" preprečijo edino tako, da mu ležišče pripravijo v posebnem prostoru za pridržanje.

Nevarnega psa odpeljali policisti

Pes, ki je marsikomu pognal strah v kosti, dva pa celo ugriznil, že teden dni ne "straši" več pešcev in stanovančev Ceste talcev v Velenju.

Ko se je v četrtek zvečer pes, last Vlada K. iz Velenja, zatekel v objekt na Cesti talcev 25 in ogrožal stanovančevce, so ga policisti s pomočjo člana Kinološkega društva Velenje ujeli. Predali so ga pristojnim organom. Lastnika psa pa čaka prijava pri sodniku za prekrške.

POLICIJSKA POSTAJA MOZIRJE

Umrla zaradi udarcev

V petek, 9. septembra sta se okoli 8. ure v Šentjanžu sprla 80-letni Jože M. in 79-letna Marija K. V prepiru je Jože fizično napadel

Marijo in jo pri tem tako hudo poškodoval, da je ta tri dni kasneje v bolnišnici Celje poškodbam podlegla.

Udar strele in požar

V četrtek, 15. septembra, je okoli 21.10 med neurjem strela udarila v mizarsko delavnico, last Rajka Č. v Prihovi pri Mozirju. Delavca, ki sta v tem času še delala v delavnici, sta sicer slišala močan pok, vendar požara nista zaznala. Ob 21.50 pa sta opazila dim in ogenj na opažu zunanje stene. Takoj sta pričela gasiti, požar pa so povsem pogasili gasilci iz GD Nazarje.

Požar je povzročil za okoli 100 000 tolarjev materialne škode.

Avtomobil v celoti zgorel

V nedeljo, 18. septembra, je ob 5.25 25-letni Borivoj P. iz Šentjanža vozil osebni avtomobil v Ljubnem ob Savinji. Ko je pripeljal do mostu čez Savinjo, je najbrž zaradi prevelike hitrosti glede na stanje cestišča zapeljal na levo stran in trčil v betonski zid. Takoj po trčenju je vozilo začelo goreti. Voznik ga je k sreči pravočasno zapustil, vozilo pa je kljub hitremu posredovanju v celoti zgorelo.

POLICIJSKA POSTAJA ŽALEC

Hudo poškodovan kolesar

Pri padcu s kolesom se je v Grižah v sredo, 14. septembra, okoli 17.50 hudo poškodoval 70-letni kolesar Karel V. iz Migojnice. Njegovo identiteto so ugotovili šele naslednji dan, saj ponesrečeni kolesar ni imel pri sebi osebnih dokumentov, poškodobe, ki jih je pri padcu dobil, pa so bile tolikšne, da o sebi ni mogel dati podatkov.

S kolesom se je peljal iz smeri osnovne šole v Grižah proti mesnici Ježovnik. Ko je že pripeljal po klancu navzdol v bližino stanovanjske hiše Griže 124/a, je v ostrem desnem nepreglednem ovinku pričel zavirati. Zaradi mokrega in spolzkega vozišča ga je zaneslo proti sredini ceste, kjer je padel. Pri padcu se je hudo poškodoval.

Ukradel nakladalno žlico

V času od 10. do 12. septembra je neznanec z delovnega stroja, parkiranega pred Zadržnim domom v Galiciji, demontiral in odnesel nakladalno žlico. Lastnika Alojza H. je oškodoval za 40 000 tolarjev.

Do toplih oblačil s krajo

Pozna se, da prihaja v naše kraje jesen, ko se bo treba topleje obleči. Večina jih bo to naredila tako kot je običajno, oblačila bodo kupili. Tu in tam pa se najde kdo, ki ima drugačne načrte. V ponedeljek, 12. septembra, so se v Žalec "po nakupih" pripeljali 18-letni Denis Č. iz Ljubljane, 31-letni Dželal B., državljani BiH in 24-letni Rafet S., državljani Albanije.

Najprej so obiskali trgovino Cvetke P. in iz nje odnesli semiš jakno, vredno 16 000 tolarjev, v trgovini Ona - On pa so si izbrali moško obleko, vredno 36 700 tolarjev. To pa je bilo zaenkrat tudi vse, saj so bili na podlagi dobrega opisa in hitre prijave vse tri osumljence v kratkem času prijeli.

Zabava v tujem vikendu

Zgodaj jutraj, v soboto 17. septembra, sta okoli 4. ure Kristijan J. in Sergej K. prišla do vikend hišice, last Ludvika P. v Migojnicah. V notranjost sta prišla tako, da sta na silo odprla okno. Potem pa sta si postregla in popila več buteljki različnega vina. Morda je bilo vino vzrok, da sta se potem v vikendu zadržala tako dolgo, da ju je našel lastnik.

RADIO VELENJE

RAZPISUJE

Trimesečno
Novinarsko delavnico
in delavnico učenja
za življenje
za osmošolce

Program:

komunikacije	4 ure
podjetništvo	4 ure
delavnica epp sporočil	2 ure
šola govora	4 ure
novinarska delavnica	4 ure
mala šola borzništva	4 ure
zaključna prireditev	2 uri

Prispevek udeleženca znaša 4.000 SIT (v dveh obrokih).

Prijave zbiramo 10 dni od objave na Uredništvu Radia Velenje, Foitova 10.

Urniki delavnic bomo določili na prvem informativnem sestanku.

Število prijav je omejeno, zato pohitite!

RADIO VELENJE

V osmih mesecih v prometu umrlo 34 otrok in mladoletnikov

Bi se temu davku lahko izognili ali ga vsaj zmanjšali?

Policija bo s poostrenimi ukrepi v prometu, ki so bili najbolj izraziti in opazni v prvih šolskih dneh, nadaljevala tudi v prihodnje. Da je to nujno, kažejo statistični podatki o številu nesreč in njihovih posledicah z udeležbo otrok in mladoletnikov. Policija lahko pri tem opravi svoj del naloge, drugi še večji pa bi morali opraviti tudi sami, če želimo zmanjšati ceno, ki jo zahteva promet med tistimi, ki so komaj vstopili v življenje.

V prvih osmih mesecih letošnjega leta se je na slovenskih cestah zgodilo 1772 nesreč, v njih je umrlo 43 otrok in mladoletnikov, huje ali lažje pa se jih je poškodovalo 856. Cestni davek je bil letos še posebno krut, čeprav je tragedija vsako življenje, ki ugasne na cesti: lani do 30. junija je na slovenskih cestah umrlo 18 otrok, v enakem obdobju letos 34!

Če si statistične podatke (za celo Slovenijo) pogledamo podrobneje: v osmih mesecih letos je bilo v nesrečah udeleženih 122 otrok v starosti do 7 let, med njimi jih je 12 umrlo; v starostni skupini od 7 do 14 let je bilo udeleženih 182 oseb, 7 jih je umrlo; v starosti med 16 in 18 let so bili udeleženi 304 mladoletniki, 15 jih je umrlo. Ob tem, da je bilo v

prometnih nesrečah 273 otrok in mladoletnikov hudo, 540 pa lažje telesno poškodovanih.

V kakšni vlogi so nastopali v prometu? V 162 primerih so bili vozniki koles, v 156 primerih vozniki koles z motorjem, v 49 primerih motornih koles, v 12 primerih vozniki osebnih avtomobilov, v 150 primerih pešci, 420 potniki, v 7 primerih pa so bili v nezgodah udeleženi v kakšni drugi vlogi.

Podatke so zbrali tudi na Upravi za notranje zadeve Celje. Na tem območju so policisti v osmih mesecih letos obravnavali 193 nesreč, v katerih so bili udeleženi otroci in mladoletniki. 109 od njih se je končalo s smrtjo in telesnimi poškodbami udeležencev, pri 84 nesrečah

pa je kot posledica nastopila k sreči le materialna škoda. V starosti do 7 let je bilo v nezgodah udeleženih 19 otrok, 3 so umrli; v starosti od 7 do 14 let 57 otrok, 3 so umrli; v starosti od 14 do 16 let je bilo poškodovanih 18 mladoletnikov, v starosti od 16 do 18 let pa je bilo udeleženih 44 oseb, 1 je umrl. Skupaj na Celjskem: 7 mrtvih, 45 hudo in 85 lažje poškodovanih otrok in mladoletnikov.

V kakšni vlogi so bili, ko so se poškodovali ali umrli? V 24 primerih kot vozniki koles, v 26 vozniki koles z motorjem, v 29 kot pešci, v 48 kot potniki in v drugih vlogah v 11 primerih. Umrli so 4 potniki, 2 pešca in 1 kolesar.

■ Milena Krstič - Planinc

Atletika

Nenič in Verbnjak prvaka

Na državnem atletskem prvenstvu za pionirke in pionirje v Kranju je nastopilo 280 atletinj in atletov iz vseh slovenskih klubov. Lepe rezultate so znova dosegli predstavniki AK Velenje in s tem dokazali, da se ni treba bati za prihodnost velenjske atletike.

Sašo Nenič postal državni prvak v teku na 1.000 metrov, Franci Videmšek je bil tretji in osvojil tretje mesto še na 2.000 metrov. Za velenjski klub je naslov prvaka osvojil še Damjan Verbnjak v suvanju krogle, lepe uvrstitve pa so dosegli tudi ostali. Alenka Majdak je bila druga v skoku v višino, Nenič četrti na 2.000 metrov, prav tako Verbnjak v metu diska in štafeta pionirjev na 4x300 metrov (Rajh, Šmon, Razgoršek, Cizej), Žuža pa je bila šesta v skoku v daljino.

Jolanda in Marko uspešna v Zagrebu

V Zagrebu je bil troboj mladinskih državnih reprezentanc Slovaške, Slovenije in Hrvaške. Pri mladinkah je prepričljivo zmagala Slovenija s 105 točkami pred Slovaško (80) in Hrvaško (58), pri mladincih pa je zamagala Slovaška (113) pred Slovenijo (110) in Hrvaško (61 točk). Pri mladinkah je Jolanda Steblovnik zanesljivo zmagala na 800 metrov, Marko Štor pa je tekkel v zmagoviti slovenski štafeti 4x100 metrov.

Zmagi Hrapiča in Pozničeve

V kraju St. Anna na avstrijskem Koroškem je bil v nedeljo že 4. tek za "Murtal pokal". Med 167 tekači in tekačicami je pri članih na 7,5 kilometra zmagal Izudin Hrapič, pri članicah na 3,2 kilometra pa je bila najboljša Slavica Poznič.

Balinanje

Nesrečen konec za RLV MACO

Balinarji so sklenili letošnje prvenstvo v vseh državnih ligah. V 2. ligi-vzhod igralcem ekipe RLV MACO ni uspelo osvojiti prvega mesta, verjetno tudi zaradi uspešnih "kuharjev" iz ljubljanske in gorenjske regije. Zmagal je tako Virtus iz Kamnika, drugo je Bičevje iz Ljubljane in tretji RLV MACO. Vse tri ekipe so osvojile po 20 točk, odločala pa je le razlika v posameznih igrah. Žal, tudi balinanje ne more brez nešportnih posegov. Za Velenjčane bi prvo

mesto in napredovanje pomenila tudi drugačno vrednotenje tega zdravega športa v njihovem okolju, mogoče tudi realne možnosti za pokritje vsaj dveh stez, kar bi pomenilo podaljšanje sezone ter trening in tekme tudi v deževnem vremenu. Trebeliško uspešno premaguje nasprotnike v kvalifikacijah. Po dveh krogih je prepričljivo v vodstvu in je praktično že član državne lige v bodočem prvenstvu.

■ Boris Knavs

Squash

Petra izjemna v Barceloni

V olimpijski Barceloni so v nedeljo sklenili letošnje svetovno člansko prvenstvo v squashu. Obenem je potekalo tudi odprto mladinsko prvenstvo Španije, ki šteje za neuradno svetovno prvenstvo igralcev in igralk do 19 let.

Velenjčanka Petra Vihar je edina zastopala Slovenijo in v kategoriji do 16 let, manjkali so samo tekmovalci Avstralije, Nemčije in Anglije, med 125 igralkami in igralci osvojila izjemno 4. mesto. To je uspeh nad vsemi pričakovanji, saj je tudi sama upala le na uvrstitev med prvih dvajset. ■ BJ

Teniške novice

Mladi se ne dajo

V nadaljevanju ligaškega tekmovanja dečkov do 14 let so igralci ŠTK v svoji skupini gladko premagali vse svoje nasprotnike in so se že uvrstili v končnico tega tekmovanja, kjer bodo njihovi nasprotniki zmagovalci ostalih treh skupin. Sklepno tekmovanje bo oktobra v Velenju organiziral ŠTK. Rezultati - ŠTK:Trbolje 5:0, ŠTK:Novo Mesto 4:1, ŠTK: Krško 5:0, ŠTK:Brezice 4:1. V enakem tekmovanju so še vedno neporažene tudi deklice AS-a. V odločilnem srečanju so doma gladko premagale vrstnice kranjskega Triglava s 3:0. Do konca se bodo srečale še z ekipama Kamnika in Kopra.

Smučarski skoki

Državno prvenstvo v Velenju

Pred dnevi so s tekmo v češkem Frenštatu sklenili letošnji letni svetovni pokal v smučarskih

Nik ponovno zmagovalec

Na zaključnem turnirju serije "Jupi" v Ljubljani je nastopilo šestnajst najboljših igralcev do 10 let. Znova se je izkazal Nik Ivanovič, ki je v finalu premagal "večnega" tekmeča Gregorca (Soča Ljubljana).

Dovšaku Ptuj

Na odprtem prvenstvu Ptuja je v kategoriji do 18 let zamagal Tadej Dovšak (ŠTK). Odličen je bil tudi klubski tovariš Tibljaš, ki je v četrtfinalu po ogorčenem boju klonil s prvim nosilcem, Stupavsky pa je izpadel v 2. krogu.

■ Alojz Benetek

AMTK Velenje

V soboto 11. mednarodni rally

V soboto bodo znova uživali ljubitelji rallyja. AMTK Velenje bo namreč izvedel že 11. mednarodni rally, ki bo štel za prvenstvo Slovenije in obenem tudi za prvenstvo srednjeevropske cone, nastopilo pa bo 35 posadk.

Rally bodo pričeli v soboto, 24. septembra, ob 7. uri na titovem trgu. V prvem delu bodo vozniki trikrat prevozili po dve hitrosni preizkušnji na asfaltu, se vmes dvakrat ustavili na prehodni kontroli na Rudarski cesti, prvo vozilo na cilju prvega dela pa pričakujejo ob 10.49 uri. Drugi del bo potekal na makadamskih cestih, pričeli ga bodo ob 14.00, prav tako na Titovem trgu, prvo vozilo pa na cilju pričakujejo ob 17.19. Razglasitev rezultatov bo ob 20. uri na Titovem trgu.

Rally bo tudi letos kratek, vendar dovolj zahteven. Na 216 kilometrih šaleških in savinskih cest bo 107 kilometrov hitrostnih preizkušenj, na katerih bodo morali vozniki pokazati vse svoje znanje in sposobnosti, marsikje pa bo odločalo tudi voznikovo srce, ne le konjske moči njegovega vozila.

Štarti in zapore cest:

HP Obirc-Bunderla-Ponikva-Pirešica ob 7:14, 8:30 in 9:46, zapora ceste od 6:15 do 12:00; HP Polzela-Andraž-Roperče-Podkraj ob 7:57, 9:13 in 10:29, zapora od 6:45 do 12:30; HPPeskokop Paka-Kozjak-Dolič ob 14:14 in 15:53, zapora ceste od 13:15 do 17:30; HP Megalec-Cirkovce-Šembric ob 14:52 in 16:31, zapora ceste od 14:00 do 18:00; HPGaberke-Jezero-Preloge-ESO ob 15:25 in 17:04, zapora ceste od 14:30 do 18:30.

Vojaki-lokostrelci za prvaka

Gornji Grad - Pokrajinski štab za teritorialno obrambo Celje bo v nedeljo na lokostrelskem poligonu v Gornjem Gradu izvedel 4. prvenstvo TO Republike Slovenije v lokostrelstvu. Tekmo bodo pričeli ob 10. uri, sklepno slovesnost z razglasitvijo rezultatov pa ob 14.30.

Prvenstvo je že tradicionalno, doslej so ga že pripravili v Logarski dolini, na Golteh in na Rogli. Nastopili bodo lokostrelci iz vseh pokrajin, saj so prejšnja prvenstva pokazala veliko zanimanje pripadnikov TO za ta šport, ki ga v štabih slovenske vojske uvajajo tudi kot del usposabljanja, kar potrjujejo tudi vsako leto boljši rezultati.

Pikado

Pokala Damjanoviču in Gorenju

Z 10. po vrsti turnirjem so sklenili tekmovanje za Pokal "Poletje 94 v Starem Velenju. Na zadnjem turnirju je zmagal Trs (Pluton) s 18 točkami (razlika 663), drugi je bil Damjanovič (RLV) 16 (1493), tretji Čerenak (Gorenje) 16 (929), četrti Jan (RLV) 16 (739), peti Svečko (Gorenje) 16 (333) itd.; pri ekipah je zmagal RLV pred Gorenjem, oboji pa so zbrali 14 točk.

Skupno se je uvrstilo 29 tekmovalcev, premočno pa je s 102 točkama zmagal Mile Damjanovič. Za njim so se uvrstili Trs 83, Pfeifer 63, Vuletič 63, Svečko 58, Koradej 51, Čerenak 41, Sevnčanar 39, Tuka 38, Jančič 31 itd.; ekipni vrstni red: 1. Gorenje 102 točki, 2. RLV 96, 3. Embapak 38, 4. Pomidora 20, 5. Bistro Alfa 12 in 6. Vegrad 10; V kategoriji najmlajših do 10 let je bil najboljši Damjan Koradej, do 15 let pa je slavil David Globočnik.

Modelarstvo

Melanšku naslov prvaka

Modelarsko društvo "Modelar" iz Velenja je v nedeljo izvedlo mednarodno tekmovanje modelarjev - čolnov na daljinsko vodenje v kategoriji FSR-V. Obenem je bila to tudi zadnja preizkušnja za letošnje slovensko državno prvenstvo, zato so že znani vsi najboljši po posameznih kategorijah. Posebej se je izkazal Janez Melanšek, ki je postal državni prvak v kategoriji FSR-V-6,5. Janez Vodončnik je tretji, Melanšek pa je tretji še v kategoriji FSR-V-15. Tretji mesti v državnem prvenstvu sta osvojila še Peter Klaus (FSR-V-junior) in Janez Vodončnik (FSR-V-3,5). Še rezultati nedeljskega tekmovanja - FSR-V-3,5: 1. Kucera (Avstrija) 67 krogov, 8. Šentjarc 23, 9. Vodončnik (oba Velenje) 17; FSR-V-6,5: 1. Mueller (Avstrija) 70, 2. Melanšek 65, 8. Vodončnik 36, 10. Škoflek (vsi Velenje) 7; FSR-V-15: 1. Kucera (Avstrija) 73, 3. Melanšek 61, 8. P. Klaus 17, 10. A. Klaus 9, 11. Vodončnik (vsi Velenje) 2.

Šahovske novice

● V četrtek, 1. septembra, je bil spet po dvomesečni pavzi na sporedu hitropotezni turnir za prehodni pokal. Zmagal je Milan Matko (11 točk), drugi je bil Drago Kristan (11), tretji pa Milan Goršek (9).

● Na hitropoteznem turnirju, ki je

bil v tednu športa v ponedeljek, 5. septembra, v Rečici, je ponovno potrdil svojo dobro formo Milan Matko, ki je zbral 10,5 točke in tako zmagal pred Andrejem Novakom (10,5) in Radišem Rajkovičem (10).

● V Grižah pri Žalcu je bil v petek, 9. septembra, hitropotezni turnir v počastitev krajevnega praznika. Udeležilo se ga je 30 tekmovalcev, ki so odigrali 9 krogov po švicarskem sistemu. Zmagal je fide mojster Marjan Črepan, ki je zbral 7,5 točke. Odlično se je odrezal Tone Vedenik, ki je za zmagovalcem zaostal za eno točko in osvojil četrto mesto. (Andrej Novak)

● ZTKO občine Žalec je ob občinskem prazniku skupaj s ŠS Andraž izvedla šahovski turnir. Nastopilo je sedem moških in tri ženske ekipe. Pri članih je zmagala ekipa SAMIT IZ Griž s 17 točkami, pred ZDU Žalec 16 in Roterjem iz Šentruperta 13, pri ženskah pa so zmagale šahistke žalske Komunele 7 pred Roterjem in Vrtecem Žalec s po 4 točkami.

Šahovski klub Žalec je ob jezeru v Preserjih izvedel turnir, na katerem je zmagal Turk pred D. Brinovcem in Uriskom. (Jože Grobelnik)

aero klub gorenje
Velenje

prireja

VELIKO LETALSKO VESELICO Z BOGATIM SREČOLOVOM

V SOBOTO, 24. SEPTEMBRA 94 OB 15. URI
NA LETALIŠČU LAJŠE

LETALSKE AKROBACIJE
AERO TAKSI
ansambel VINKA CVERLETA

VABLJENI!

Vabijo v alpsko šolo smučanja

Velenjski smučarski klub bo letos izvedel alpsko šolo smučanja, zato vabi šolarje, letnik 85 in 86, da se vključijo v priprave na to šolo, ki jo bodo izvedli takoj, ko bo sneg. Prijave sprejemajo v športni trgovini Elan na Cankarjevi v Velenju, ali po telefonu na številki 853-507.

TURISTIČNA AGENCIJA

Cankarjeva 1, Velenje
tel. 850-107

POTOVANJA TURIZEM IZLETI rent-a-car taxi

HAPS AUTOPREVOZNIŠTVO IN SERVISI p.o. VELENJE

ZDRAVILIŠČA - PAKETI

(božični prazniki, silvestrovo, šolske počitnice)

TUNIZIJSKI SAFARI - 5 dni	22, 26, 30, 10
DUNAJ - 2 dni	27,9, 7,10
DUNAJ - 1 dan	15,10
GRČJA - 5 dni	29,9
TURČIJA (Kemer) - 8 dni	5,11
ISTANBUL - 4 dni	vsak četrtek in nedeljo
TENERIFA - 5, 10 dni	21, 26, 10, 1,11
MADEIRA - 7 dni	2, 9,10
LONDON - 4 dni	22,10
PARIZ - 5 dni 14	26, 10

PRIVOŠČITE SI KVALITETO, POTUJTE Z NAMI!

Velika tragedija Kotižnikove domačije

Ognjeni zublji uničili sadove dolgoletnega dela

Kako klen in uporen je slovenski kmet! Kako ljubi svojo zemljo, dokazujejo tudi Kotižnikovi iz Plešivca. Težko prigran je vsak košček kruha na njihovih strminah, pa vendar vztrajajo na zemlji svojih dedov,

Iz Gaberke smo zavili na kolo-voz, komaj prevozen. Avto se nam je smilil, v želodcu smo čutili vsako luknjo na cesti, ki to sploh več ni bila. Kot da bi vozili po razbrazdani njivi, strmina pa taka, da ti zastane dih. Bolj ko smo se bližali Kotižnikovi domačiji, huje je bilo.

Ozirali smo se na bregove in bolj in bolj smo bili prepričani, da so tisti, ki jih obdelujejo pravi, akrobati.

Malce smo se oddahnili, ko smo končno prispeli do Kotižnikovih, domačije na kateri gospodarijo oče Jože Krenker skupaj z ženo Mimiko, sin Ludvik z ženo Jožico ter trinajstletnim Petrom, enajstletnim

preveč grozljiv, izguba prevelika!

Kotižnikovi so pogoreli že pred enaindvajsetimi leti. Takrat je v njihovo gospodarsko poslopje udarila strela. Na novem, sodobnem, v katerem je bilo tudi cel kup kmečkih pripomočkov, strojev in orodij ter seveda tudi živina, so strel vod seveda postavili. S tem pa niso ustavili poti ognju. Tokrat je verjetno prišlo do samovžiga sena.

Pridruži se nam še mlada gospodarica Jožica. S tasto, sta bila

Še to kar je ostalo od gospodarskega poslopja bo treba verjetno zrušiti, saj je pustil ožen na betonski plošči in zldovju svoje sledi.

skozi okno, je bil marof že ves v plamenih. Hitela sva reševati živino, klicala sosede... bil je pravi pekel."

Sosedje so takoj prihitali na pomoč, domov so se vrnili ostali člani družine, takoj so se odzvali tudi gasilci. Gospodarsko

Mimika in Jože Krenker: "Marof nam je pogorel že drugič."

poslopje je bilo v plamenih, na njem vsi stroji, orodja, naprave. Od njih je ostal le kup neuporabnega železja.

S pomočjo gasilcev so rešili živino in zaščitili hišo, ki je bila zaradi neposredne bližine prav tako ogrožena. Ostala sta le dva traktorja, eden je bil pod uto, z drugim pa je bil mlajši gospodar na poti.

S pomočjo sosedov, prišli so od daleč, saj bližnjih sosedov Kotižnikovi nimajo, so zasilno uredili del hleva, da so lahko začasno spravili vanj živino. Bo pa po vsej verjetnosti treba podreti tudi to, kar je ostalo.

Sokrajani pa niso prišli praznih rok. Takoj so vedeli, kaj bo Kotižnikovim najbolj potre-

bno. Izvedeli smo tudi, da že zbirajo pomoč, tako v krajevni skupnosti Plešivec kot v Kulturnici Gaberke, katere član je Ludvik.

Odpeljali smo se s pogorišča, po kolovozu nazaj v dolino in se s spoštovanjem ozirali na skrbno obdelane strmine. In ko smo na tej dolgi poti srečali enega izmed Kotižnikovih otrok, ki se je vračal iz šole, smo bili povsem prepričani, da bo Kotižnikov rod kljub trdemu delu še dolgo vztrajal na svoji zemlji in da bo na pogorišču že kmalu stalo novo gospodarsko poslopje. Takrat bo tudi naš obisk pri njih bolj vesel.

Mira Zakošek

Stane Vovk

Od mnogih strojev, orodij in naprav je ostal le kup železa.

Jožijem in desetletno Jelko.

Jože in Mimika sta bila na dvorišču, strta in uničena. Mimika še vedno joče.

Pogled na pogorišče hleva je

tistega nesrečnega petkovega večera sama doma. "Še nekaj po sedmi zvečer sem bila v hlevu. Niti slutila nisem, da zapiram vrata zadnjič. Ko sem čez kakšne pol ure pogledala

Požar na gospodarskem poslopju

V petek, 16. septembra, okoli 19.45 je izbruhnil požar na gospodarskem poslopju Ludvika Krenkerja iz Plešivca. Zgorel je celotni leseni del gospodarskega poslopja, velikosti 22 x 12 metrov, v katerem je bilo 25 nakladalk sena, kosilnica, nakladalka, skobeljni stroj, plug, trosilec za gnoj, 1500 kilogramov krompirja, puhalnik in večja količina rezanega lesa. Materialna škoda znaša okoli 7 milijonov tolarjev.

Požar so gasili gasilci PGD Velenje, Šoštanj in Škale.

Vzrok požara še raziskujejo, vse pa kaže, da je nastal zaradi samovžiga sena.

Kruto je, kar so doživeli, a časa za tamanje ni. Čaka jih kopica dela, kajti pred vrati je jesen, pa tudi do zime ni več daleč.

Pozabljen spomenik

V letu, ko vsa demokratična Evropa praznuje velike zmage nad nacizmom in fašizmom, v času, ko bi vse države in narodi radi bili na strani zavezniške zmagovite koalicije, se Slovenci nikakor ne znamo in ne moremo (ali pa nočemo) opredeliti, kaj smo vendarle počeli v času 2. svetovne vojne in na kateri strani smo (so) se vojskovali. Pa tu ne bi smelo biti velikih zadreg, le sprejeti bi morali to, kar nam priznavajo tudi drugi, dejstvo namreč, da je bil naš narodnoosvobodilni boj na strani zmagovite protifašistične koalicije. Sprejeti in se tega ne sramovati! Vsaj na Štajerskem teh problemov ne bi smeli imeti.

V ta okvir sodi tudi napad na mesto Šoštanj v noči na 8. oktober 1941. To je bil prvi partizanski napad na mesto v Sloveniji in ena večjih partizanskih akcij v Sloveniji v tem letu. Glas o tem napadu je odmeval po vsej okupirani Štajerski in po celotni Sloveniji, segel pa je še mnogo dlje in je imel precejšen pomen, dvigoval pa je tudi že nekoliko omajano narodno zavest. O napadu na Šoštanj je med drugim poročal celo nemški šef varnostne policije in varnostne službe Reinhard Heydrich nemškemu zunanjemu ministru Joachimimu von Ribbentropu. Gre torej za zares pomembno partizansko akcijo, ki je

imela svoj odmev tudi v vrhovih tedanjih nemških oblastnikov. Zaradi pomembnosti napada so si ta dogodek za svoj krajevni praznik najprej izbrali prebivalci Šoštanja, po letu 1963 pa je postal tudi praznik občine Velenje. V spomin na ta dogodek so v Šoštanju postavili tudi lep spomenik.

In kakaj sploh takšen uvod? Spomenik in njegova okolica danes namreč nista več v ponos mestu Šoštanj in občini Velenje. Cvetlična greda okoli spomenika namreč bolj spominja na zapuščen botanični vrt ali pa na zapuščen travnik, kot pa na cvetlično gredo ob spomeniku, ki nas spominja na tako pomemben dogodek iz naše preteklosti. Ne vem, kdo je odgovoren za urejanje tega spomenika, ali je to krajevna skupnost Šoštanj, občina Velenje, komunalna služba, Zveza borcev ali kdo drug, vem le to, da je to sramota za vse nas, še zlasti pa za tiste, ki bi za spomenik morali skrbeti! Če me spomin ne vara, so imeli v Šoštanju pred časom že podobne probleme s spomenikom, ki nas spominja na pomembnega slovenskega pesnika in tudi partizana Karla Destovnika-Kajuha. Gre samo za naključje ali je po sredi še kaj drugega?

Tako malo bi morali storiti, da bi

bilo to obeležje spet lahko v ponos mestu, ki želi znova postati zanimiv turistični kraj. Upam, da bo ta prispevek zganil pristojne v Šoštanju in Velenju, da bodo cvetlično gredo okoli spomenika zopet uredili ter da bo takšna ostala vse leto in ne le v obdobju, ko praznujemo krajevni in občinski praznik (kdo ve, če bo tudi takrat sploh urejena?). Za ureditev tega spomenika v Šoštanju (pa tudi še kakšnega drugega v občini Velenje) oziroma cvetlične grede okoli njega zagotovo ni potrebno veliko denarja, ampak le malo dobre volje.

D.K.

Gasilke iz Topolšice

Državne prvakinja

Mlade gasilke iz Topolšice so se na nedavnem tekmovanju v Postojni odrezale več kot odlično. Premagale so vse tekme in postale državne prvakinja.

okviru Občinske gasilske zveze Velenje na kateremkoli državnem gasilskem tekmovanju.

Po tem uspehu čaka mlade gasilke še več dela in vablivo potovanje na med-

Državne prvakinja med gasilkami - mladinkami

Mlade gasilke, ki jih vztrajno trenirata mentorja Marjan Ledinek in Gorazd Starič, so bile ob tem dogodku srečne. Nina Ledinek, Romana Slemenšek, Tina Hriberšek, Monika Vovk, Tina Ovčjak, Karmen Klanfer, Branka Pocajt, Polona Menih, Vesna Juvan, Janja Zager, Simona Pergovnik ter Helena Menih, so v gasilskem trodelnem napadu dosegle doslej največji uspeh v

Topolšici!"

Da so bili veseli v Topolšici, je pričala tudi državna zastava, ki so jo izobesili na gasilski dom. Naj se ve, kdo je šampion!

Pred potovanjem v Italijo želimo mladim Topolščankam in mladincem z Dobrne, ki so slavili v fantovski konkurenci, veliko uspeha in dobrih novic tudi iz tujine.

Jože Miklavc